

“Ἐγὼ εἶμι
ἡ ὁδὸς
καὶ ἡ ἀλήθεια
καὶ ἡ ζωή,,
(Ἰωάν. ιδ' 6)

“Τὰ ρήματα,
ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν,
ἀνευδή ἐσσι
καὶ ζωὴ ἐσσι,,
(Ἰωάν. 5' 63)

ΟΡΘΟΔΟΣΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἰδρυτής: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ † 1929

Ἔτος 104ον | Ἰούλιος - Αὐγουστος 2014 | 4281

ΣΤΗΝ ΚΟΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Η ΜΕΓΑΛΗ μητέρα, ἡ Παναγία μητέρα ἐκοιμήθη. Τὸ πέρασμά της στὴ γῆ μας ἦταν μιὰ μοναδικὴ τιμὴ καὶ μιὰ ἀφάνταστη εὐλογία. Ἡ φυσιογνωμία της ἀπλωσε φῶς. Ἡ ἀγκαλιά της ἔγινε θρόνος. Τὰ χέρια της, χερουβικά φτερά. Ἡ καρδιά της, ἱερὸ θυμιατήρι. Ἦταν καὶ εἶναι ἡ μορφή μετὰ τὴν προνομιακὴ θέση. Ἡ ἀγία τῶν ἀγίων.

Τοῦτες τὶς μέρες ἡ Ἐκκλησία μας μᾶς τοποθετεῖ στὸ τέρμα τῆς γίνινης τροχιάς της καὶ μᾶς δίνει τὸ σῆμα: Σταματῆστε μπροστὰ στὴ μεγάλη μητέρα. Ὅχι ἐπιπόλαια. Προσπλῶστε τὸ βλέμμα στὴ μορφή της μετὰ σεβασμὸ, μετὰ προσοχή, μετὰ ἀπλότητα. Μελετῆστε τὸ βάθος. Ἐμπνευσθῆτε ἀπὸ τὸ παράδειγμα. Ἡ Παναγία μητέρα δὲν σκεπάζει μόνο μετὰ τὴν ἀγάπη της. Ἀνοίγει καὶ δρόμους μετὰ τὰ βήματά της.

Ἡ Παναγία ἔχει στὰ χεῖλιά της τὴ σιωπή. Ἡ μεγαλύτερη μορφή τῆς ἀνθρωπότητας εἶπε τὰ πιὸ λίγα ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Ἐμεῖς κάνουμε θόρυβο. Φλυαροῦμε. Μιλᾶμε πολὺ. Ἡ Παναγία μίλησε λίγο. Ὅχι γιατί δὲν εἶχε τί νὰ πεῖ. Ἡ καρδιά της ἦταν γεμάτη ἀπὸ αἰσθήματα ἀγνά, ἀγία. Ἀλλὰ δὲν ζήτησε ποτὲ νὰ προβάλλει καὶ νὰ ἐπιβάλλει τὸ ἄτομό της. Προτίμησε ἀπὸ τὸν κούφιο θόρυβο τὴ γεμάτη δύναμη σιωπῆ.

Εἶναι τὸ πρόσωπο πού, μετὰ τὸν Κύριο, ἔχει τὴν πρώτην θέσιν στὴν Καινὴ Διαθήκη. Κι ὅμως γίνεται τόσο λίγος λόγος γι' αὐτήν. Καὶ εἶναι τόσο λίγα καὶ τόσο ἀπέρριπτα τὰ λόγια της πού καταγράφηκαν. Ξέρουμε μόνο τί ἀπάντησε ἔδωσε στὸν ἄγγελο, ὅταν τῆς ἔφερε τὸ οὐράνιο μήνυμα. Τὴ στιχομυθία της μετὰ τὴν Ἐλισάβετ. Τὰ λόγια, πού εἶπε στὸν Υἱό της, ὅταν τὸν ξαναβρῆκε στὸ Ναό. Τὴν παράκληση πού τοῦ ἀπηύθυνε στὴ χαρούμενη ἀτμόσφαιρα τοῦ γάμου τῆς Κανᾶ. Ἄν αὐτοὺς τοὺς λόγους τοὺς πάρουμε καὶ τοὺς ἀναλύσουμε, δὲν θὰ βροῦμε καμία ἔπαρση, τίποτα τὸ ἐξεζητημένο, κανένα θόρυβο, καμία προσπάθεια γιὰ προβολή. Εἶναι λόγια σεμνά, πού φανερώνουν περιεχόμενο καρδιάς καὶ δύναμη καταπληκτικῆς χαρακτῆρος. Αὐτὴ ἡ σιωπὴ σὲ κάνει νὰ στέκεσαι ἐκστατικός. Σοῦ ἐπιβάλλει τὸν σεβασμὸ.

Μαζὶ μετὰ τὴν σιωπή, ἡ Παναγία μητέρα τοῦ Κυρίου ἔχει τὴν ἀπλότητα στοὺς τρόπους. Οἱ εἰκονογράφοι μας τὴν τοποθέτησαν σὲ θρόνο. Τῆς φόρεσαν βαρύτερα ρούχα. Τῆς κρέμασαν χρυσὰ κρόσσια. Τίποτα τὸ μεμπτό. Θέλησαν νὰ δείξουν μετὰ αὐτὸ τὴν ἐξαιρετὴν θέσιν της καὶ τὸ ἀστραφτερὸ μεγαλεῖο της.

Ἄς ξεπεράσουμε ὅμως τοὺς συμβολισμοὺς καὶ ἄς πλησιάσουμε τὴν Θεοτόκο. Κόρη ἀπλὴ τῆς Ναζαρέτ, ἔμεινε ἀπλὴ καὶ ὅταν στὰ χέρια της κρατοῦσε τὸν Κύριο, διατηρήθηκε στὴν ἴδια θαυμαστὴ ἀπλότητα καὶ μέχρι τὴν στιγμή πού ἐκοιμήθη. Ἡ ἐμφάνισή της δὲν εἶχε τίποτα τὸ διαφορετικὸ ἀπὸ τὴν ἐμφάνιση τῶν γυναικῶν τῆς ἐποχῆς της. Ἄν κάτι τὴν ἔκανε νὰ ξεχωρίζε ἦταν ἡ μεγάλῃ ἀρετὴ της.

Τὸ ἴδιο καὶ στοὺς τρόπους. Μπροστὰ στὸν ἴδιο τὸν Υἱό της δὲν στάθηκε μετὰ ἀπαιτήσεις. Πόνεσε ὡς μάνα. Μὰ ὑποκλίθηκε καὶ τὸν σεβάστηκε ὡς μαθήτρια, ὡς ἡ πιὸ ἀπλὴ καὶ ταπεινὴ μαθήτρια.

Ἡ ἀπλότης εἶναι μιὰ περιφρονημένη ἀρετὴ. Τὴν θεωρήσαμε μικρὴ. Δὲν τῆς δώσαμε σημασία. Κι ὅμως εἶναι μεγάλῃ. Φθάνουν σ' αὐτὴν ἐκεῖνοι πού ἀνεβαίνουν σὲ ὕψη. Ὅσοι πλησιάζουν περισσότερο τὸν Θεό, πού εἶναι ἀπλὸς καὶ πηγὴ τῆς ἀπλότητος.

Κόρη ἀπλὴ τῆς Ναζαρέτ, ἔμεινε ἀπλὴ καὶ ὅταν στὰ χέρια της κρατοῦσε τὸν Κύριο, διατηρήθηκε στὴν ἴδια θαυμαστὴ ἀπλότητα καὶ μέχρι τὴν στιγμή πού ἐκοιμήθη. Ἄν κάτι τὴν ἔκανε νὰ ξεχωρίζε ἦταν ἡ μεγάλῃ ἀρετὴ της.

Ἔτσι ἔζησε ἡ Παναγία. Κυκλοφόρησε ἀνάμεσα σὲ κακότερους Ναζαρηνούς καὶ ἀνάμεσα στοὺς ἄλλους ἀνθρώπους τῆς Παλαιστίνης. Ἀντιμετώπισε τοὺς θυμοὺς τῶν Ναζαρηνῶν. Τὰ πικρὰ λόγια. Μὰ αὐτὴ σ' ὅλα αὐτὰ ἀπάντησε μετὰ ἅγιον τρόπο. Ποτισμένη ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, ἀγιασμένη στὴν καρδιά, σκόρπισε τὴν εὐωδία τῆς ἀγιότητος σὲ κάθε στιγμή. Αὐτὸ ἦταν πού τὴν ἀνέβασε. Γι' αὐτὸ τὴ διάλεξε ὁ Κύριος νὰ τὴν κάνει μητέρα του. Γι' αὐτὴ τῆς τὴ χάριν τὴν ὀνόμασε ὁ ἄγγελος Κεχαριτωμένη καὶ τὴν τίμησαν καὶ τὴν τιμοῦν οἱ αἰῶνες.

Ἡ δημιουργία καὶ ἡ ἀγιότητα, στὴ γῆ μας γεννιῶνται καὶ στὴ γῆ ξεδιπλώνονται. Σ' αὐτὴ τὴ γῆ, πού ὑπάρχουν ὅμοιοι δρόμοι, μὰ πού ὑπάρχουν καὶ ἐμπόδια καὶ χαντάκια καὶ μυτεροὶ βράχοι. Ἄν ἔχουμε τὴ δύναμη νὰ ἀντιμετωπίζουμε τὴν κάθε περίσταση μετὰ ἅγιον τρόπο, τότε μπορούμε νὰ ἔχουμε τὴ συνείδηση ἡρεμῆ, πὼς εἴμαστε οἱ ἀγωνιστὲς τῆς ἀγιότητος.

«Εἰ ἐπῆρα ὀρφανῶ χεῖρα...»

(Ἰὼβ λα΄ 21)

Ἄν σῆκωσα τὸ χέρι μου, γιὰ νὰ χτυπήσω κάποιον ὀρφανὸ παιδί...

Μιλáει ὁ Ἰὼβ. Ἀναπολεῖ τὴ ζωὴ του. Ξαναθυμáται τὶς παλιές ἡμέρες, τότε ποὺ τὰ εἶχε ὅλα. Φέρνει στὸ νοῦ του τὰ νεανικά του χρόνια. Ξαναβλέπει μὲ τὴ φαντασία τὰ χρόνια τῆς ὠριμότητός του. Κάνει ἕναν εἰλικρινὴ ἔλεγχο τῆς πορείας του, τῆς διαγωγῆς του μέχρι τὴ στιγμή ποὺ τὸν ἐπισκέφτηκαν οἱ ἀλλεπάλληλες συμφορές καὶ τὸν ἔρριξαν ἄρρωστο, πληγιασμένο σ' ἕνα σωρὸ κοπριάς ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη. Ναί! Εἶναι ἐντελῶς βέβαιος ὅτι ποτέ, σὲ καμιά περίπτωσι σὲ ὅλα αὐτὰ τὰ χρόνια δὲν κακομεταχειρίστηκε ἕνα ὀρφανό, ἕναν ἄνθρωπο ἀδύνατο, ἕναν ποὺ βρισκόταν σὲ κατάστασι ἀνάγκης καὶ θλίψεως. Εἶναι

Ἄν ὑπάρχουν στὸν κόσμῳ ἄνθρωποι ποὺ ἔχουν ἀνάγκη στοργῆς, εὐγενικῆς συμπεριφορᾶς καὶ περιμένουν διψασμένοι τὸν καλὸ μας λόγῳ, αὐτοὶ εἶναι οἱ ὀρφανοί. Ἄς τοὺς δείξουμε μὲ τὴ στάσι μας, ὅτι δὲν εἶναι μόνοι καὶ ἐγκαταλελειμμένοι. Ἄν στερήθηκαν τὸν πατέρα, ὁ Θεὸς τοὺς στέλνει ἄλλους, γιὰ νὰ τοὺς προστατεύσουν καὶ νὰ διαφυλάξουν τὸ δίκαιό τους.

τόσο πεπεισμένος γιὰ τὴν ἀθωότητά του, ὥστε νὰ προσθέτει: ἂν σῆκωνα τὸ χέρι μου, γιὰ νὰ χτυπήσω ἕνα ὀρφανό, νὰ μοὺ βγεῖ αὐτὸ τὸ χέρι ἀπὸ τὸν ὦμο, νὰ συντριβεῖ ἀπὸ τὸν ἀγκῶνα. **«Εἰ ἐπῆρα ὀρφανῶ χεῖρα... ἀποσταίη ἄρα ὁ ὦμός μου ἀπὸ τῆς κλειδός, ὁ δὲ βραχίον μου ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος συντριβεῖν...»**

* * *

Ἐκεῖνοι ποὺ διαβάζουν τὶς γραμμές αὐτές

θὰ κοιτάξουν αὐθόρμητα τὰ χέρια τους. Ἴσως εἶναι πολλοί, δὲν ἀποκλείεται καὶ ὅλοι, θὰ χαμογελάσουν ἀρκετὰ ἱκανοποιημένοι: Εὐτυχῶς, κι ἐγὼ μπορῶ νὰ πῶ τὸ ἴδιο, θὰ ψιθυρίσουν ἥσυχοι. Διότι ποτέ αὐτὸ τὸ χέρι δὲν σηκώθηκε, γιὰ νὰ χτυπήσει ἕνα ὀρφανό. Δὲν **«ἐπῆρα ὀρφανῶ χεῖρα...»**

Μήπως ὁμως τὸ συμπέρασμά μας εἶναι πολὺ βιαστικό; Πολὺ πιθανὸν νὰ μὴ χτυπήσαμε ἕνα ὀρφανὸ μὲ τὸ χέρι. Ἄν ὁμως τὸ χτυπήσαμε μὲ τὴ γλώσσα μας, μὲ τὰ πικρά μας λόγια; Ἄν τὸ τραυματίσαμε μὲ τὴ σκληρή, τὴ βάνουσι συμπεριφορὰ μας; Ἄν τὸ ἀδικήσαμε σ' ἕνα του δίκιο;

Ἀπὸ αὐτὰ τὰ «ἂν» δὲν γλυτώνει κανεὶς εὐκόλα. Τὸ ὀρφανὸ παιδί συχνά, πολὺ συχνά, γίνεται τὸ θῦμα. Μπορεῖ νὰ μὴν τὸ χτυποῦν πάντα οἱ ἄνθρωποι. Ὅμως τὸ κακομεταχειρίζονται, τὸ ἐκμεταλλεύονται.

Καὶ τὸ πιδ φοβερὸ εἶναι ὅτι τὸ ἐκμεταλλεύονται ἠθικά. Αὐτὴ ἡ ἠθικὴ ἐκμετάλλευσι τοῦ ὀρφανοῦ παιδιοῦ, πρὸ παντός τοῦ ὀρφανοῦ κοριτσιοῦ, εἶναι ἕνα στίγμα γιὰ τὶς πολιτισμένες κοινωνίες μας. Εἶναι μιὰ βαρβαρότητα ἀσύγκριτα χειρότερη ἀπὸ τὸν ξυλοδαρμὸ καὶ μὲ συνέπειες βαρύτατες.

«Εἰ ἐπῆρα ὀρφανῶ χεῖρα...» Ἀντικρῦζοντας μὲ αὐτὸ τὸ εὐρύτερο πρίσμα τὸν λόγο τοῦ Ἰὼβ, ἂς θέσουμε καὶ πάλι ὑπὸ κρίσι τὸ παρελθὸν καὶ τὸ παρόν μας.

Ἀσφαλῶς δὲν εἶναι λίγες οἱ περιπτώσεις ποὺ στάθηκε μπροστά μας ἕνα ὀρφανό. (Ἐνας ἀπροστάτετος ἄνθρωπος, ἕνας ἀνίσχυρος). Πῶς τοῦ φερθήκαμε; Μήπως τοῦ εἶπαμε λόγια σκληρὰ καὶ περιφρονητικά, μήπως παρασυρθήκαμε καὶ ἀφήσαμε νὰ ξεσπάσουν ἐπάνω του τὰ νεῦρα μας; Ἐκεῖνο Ἴσως κατέφυγε σὲ μᾶς ζητώντας προστασία, ζητώντας ὑποστηρικτὴ ἔναντι ἐκείνων ποὺ τὸ καταπίεζαν καὶ τὸ τυραννοῦσαν. Καὶ μεῖς τί κάναμε; Μήπως συμμαχήσαμε μὲ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ τὸ ἀδικοῦσαν; Μήπως ὑπῆρξαμε χαλαροὶ καὶ πλαδαροὶ στὴ διεκδίκησι καὶ ἀποκατάστασι τοῦ δικαίου; Μήπως κλείσαμε τὰ αὐτιά μας στὸ κλάμα τοῦ ὀρφανοῦ, διότι μᾶς ἐνοχλοῦσε;

Καὶ ὅλο αὐτὸ τὸ θεωροῦμε τίποτα καὶ σηκῶνουμε τὰ χέρια μας ἀφελέστατα, γιὰ νὰ δηλώσουμε ὅτι εἶμαστε ἀθῶοι;

* * *

«Εἰ ἐπῆρα ὀρφανῶ χεῖρα...» Κάτι τέτοιο εἶναι ἄνανδρο. Ἡ κακομεταχείρησι τοῦ ὀρφανοῦ, ἡ ὁποιαδήποτε κακομεταχείρησι -μὲ τὰ χέρια, τὰ λόγια, τὴ συμπεριφορὰ- εἶναι ἀπαράδεκτη.

Ἄν ὑπάρχουν στὸν κόσμῳ ἄνθρωποι ποὺ ἔχουν ἀνάγκη στοργῆς, εὐγενικῆς συμπεριφορᾶς καὶ περιμένουν διψασμένοι τὸν καλὸ μας λόγῳ, αὐτοὶ εἶναι οἱ ὀρφανοί. Δὲν ἀνήκουν στὴν τάξι τῶν ἰσχυρῶν καὶ μεγάλων. Εἶναι ἀπροστάτετοι.

Ἄς τοὺς δείξουμε μὲ τὴ στάσι μας, ὅτι δὲν εἶναι μόνοι καὶ ἐγκαταλελειμμένοι. Ἄν στερήθηκαν τὸν πατέρα, ὁ Θεὸς τοὺς στέλνει ἄλλους, γιὰ νὰ τοὺς προστατεύσουν καὶ νὰ διαφυλάξουν τὸ δίκαιό τους. Καὶ αὐτοὶ οἱ ἄλλοι ἂς εἶμαστε ἐμεῖς μέσα σ' ἕνα κόσμῳ τόσο βάνουσι, σὲ μιὰ κοινωνία ποὺ δὲν ξέρει παρὰ νὰ προσβάλλει καὶ νὰ βασανίζει.

Ἄντὶ νὰ σηκῶσουμε ἀπειλητικά τὸ χέρι, ἂς τοὺς τὸ ἀπλώσουμε σὲ μιὰ χειρονομία φιλικὴ καὶ ἐγκάρδια. Ἄντὶ νὰ τοὺς ἐξευτελίσουμε ἂς τοὺς μιλήσουμε μὲ εὐγένεια καὶ τιμῆ. Εἶναι τὰ παιδιὰ τοῦ Θεοῦ, στὰ ὁποῖα ἀξίζει κάθε τιμῆ.

Ἄς παρακαλέσουμε τὸν Πατέρα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ:

Κύριε, ἀξίωσέ μας νὰ τεθοῦμε στὴν ὑπηρεσία τῶν ὀρφανῶν. Τῶν ὀρφανῶν ποὺ θὰ στείλεις κοντά μας...

Όταν ἀπευθυνόμαστε στὸ θεῖο πρόσωπο τοῦ Λυτρωτῆ μας Ἰησοῦ, δὲν ζοῦμε ἀπλῶς στὴν ἀτμόσφαιρα τῆς νοσταλγίας. Τοῦ ἀνοίγουμε τὴν πόρτα τῆς καρδιᾶς μας καὶ τὸν δεχόμαστε μέσα μας. Τὸν κάνουμε ἔνοικο τῆς ψυχῆς μας.

Ἔνα ὁποιοδήποτε πρόσωπο εἶναι δυνατὸν νὰ τὸ νοσταλγεῖς, νὰ τὸ σκέπτεσαι κι ὅμως νὰ αισθάνεσαι πὼς εἶναι μακριά σου. Σὲ χωρίζουν ἀπὸ αὐτὸ ἀποστάσεις τόπου καὶ χρόνου, κατοικεῖ σὲ κάποια μακρινὴ χώρα. Κι ἐνῶ τὸ ἀγαπᾶς, δὲν μπορεῖς νὰ τρέξεις κοντά του ἢ δὲν μπορεῖ νὰ τρέξει ἐκεῖνο κοντά σου. Ἡ εἶναι χρόνια πολλὰ ἀπὸ τότε ποῦ ἔσβησε ἡ πνοή του στὴ γῆ, πέρασε τὴν πύλη τοῦ τάφου καὶ τώρα ζεῖ σ' ἕναν κόσμον ποῦ σοῦ εἶναι ἀπρόσιτος. Ἔτσι ἡ ἀνάμνησή του μένει μέσα σου ἀπλὴ ἀνάμνηση. Δὲν μπορεῖ νὰ γίνεῖ ἐπικοινωνία, ζωντανὸς σύνδεσμος καὶ ταύτιση ἐπιδιώξεων καὶ ψυχῶν.

Δὲν συμβαίνει ὅμως τὸ ἴδιο μὲ τὸ πρόσωπο τοῦ Κυρίου καὶ μὲ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Όταν προσπλύνουμε τὴ σκέψη μας σ' αὐτὸν κι ὅταν κυκλοφοροῦμε στὰ χεῖλη μας τὸ λατρευτὸ ὄνομα Ἰησοῦς, μιὰ αὔρα λεπτὴ πνέει στὴν καρδιά μας. Εἶναι ἡ αὔρα τῆς παρουσίας του. Τὸν αισθανόμαστε νὰ θροναίεται μέσα μας. Νὰ **«θέτη τὴν σφραγίδα του ἐπὶ τὴν καρδίαν μας»** (Ἄσμα ν' 6). Νὰ βάζει τὴ σφραγίδα του στὴν ψυχὴ μας. Καὶ νὰ ἐνώνεται ἡ ψυχὴ μας μαζί του.

Φυσικά, ἡ κοινωνία αὐτὴ καὶ ἡ ἐνότητα αὐτὴ εἶναι μυστηριώδης. Οὔτε φωτογραφίζεται οὔτε μετρίεται οὔτε ἐρμηνεύεται μὲ λογικοὺς συλλογισμοὺς. Μόνο τὴ ζοῦμε. Τὴν ἀπολαμβάνουμε ἐσωτερικά, βαθιά. Αἰσθανόμαστε ὅτι ζοῦμε **«ἐν τῷ Χριστῷ»** κι ὅτι ὁ Χριστὸς **«ζῆ ἐν ἡμῖν»**. Ἔτσι ἀθόρυβα, δημιουργεῖται μέσα μας μιὰ μεταμόρφωση. Ἡρεμα, ἀπαλὰ ἡ καρδιά μας ἀναπλάθεται. Γίνεται θεοειδὴς καὶ θεοφόρος.

* * *

Μὲ τὸ μεταμορφωμένο αὐτὸ ἐσωτερικὸ βάθος ἀντιλαμβανόμαστε τελείως διαφορετικὰ τὸν ἐξωτερικὸ, ὑλικὸ κόσμον.

Όταν ξεχνᾶμε τὸν Ἰησοῦ, ὁ φθαρτὸς κόσμος μᾶς τρομάζει μὲ τὴν ὑλικότητά του καὶ τὴ φθαρτότητα του. Δὲν βρίσκουμε σ' αὐτὸν κανένα νόημα. Αἰσθανόμαστε νὰ μᾶς κυριεύει ἡ ἀπογοήτευση καὶ ἐπαναλαμβάνουμε στερεότυπα τὴν ἀπαισιόδοξη διαπίστωση τοῦ σοφοῦ Σολομώντος: **«Ματαιότης ματαιοτήτων, τὰ πάντα ματαιότης»** (Ἐκκλῆσ. α' 2).

Όταν ὅμως ὁ Κύριος βρίσκεται θρονασμένος στὴν ψυχὴ μας κι ὅταν μὲ τὰ δικά του μάτια κοιτᾶμε τὸ ὑλικὸ σύμπαν, τότε ὅλα ἀλλάζουν. Ἀποκοτῶν ἕνα νόημα. Βλέπουμε τὰ διάφορα στοι-

χεῖα, ποῦ ἀπαρτίζουν τὸν κόσμον, ὄχι σὰν τυχαῖα κι ἀδέσποτα ἐξαρτήματα ἀλλὰ σὰν δημιουργήματα ποῦ πλάστηκαν ἀπὸ τὰ χεῖρια τοῦ Δημιουργοῦ. Διακρίνουμε πίσω ἀπὸ τὸν καθένα τὸν Πλάστη ποῦ τὰ φιλοτέχνησε καὶ ποῦ τὰ συγκρατεῖ καὶ τὰ ἀρμόζει σ' ἕνα πειθαρχικὸ σύνολο.

Τὰ καταστροφικὰ ξεσπάσματα τῆς ὕλης δὲν μᾶς τρομάζουν. Ἐχουμε τὸν τρόπο καὶ τὸ κλειδί νὰ τὰ ἐξηγήσουμε. Ξέρουμε πὼς καὶ ἡ φύση, μὲ τὴν πτώση τοῦ ἀνθρώπου ἔχασε τὴν πρώτη ἄρμονία καὶ ἰσορροπία της καὶ **«συστενάζει καὶ συνωδίνει»** (Ρωμ. ν' 22) καὶ μετέχει στὴ φθορά. Εἴμαστε ὅμως καὶ ἀπόλυτα βέβαιοι πὼς θὰ ἔλθει ἡ ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποία **«καὶ αὐτὴ ἡ κτίσις ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς φθορᾶς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ»** (Ρωμ. ν' 21) καὶ θὰ γίνουν **«τὰ πάντα καινά»** (Ἀποκ. κα' 5) καὶ σ' ὅλα ἐπάνω θὰ δεσπόζει τὸ ἅγιο ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ.

Όμως δὲν στεκόμαστε μονάχα στὴν ἄλογη δημιουργία μ' ἕναν τρόπο τελείως διαφορετικὸ, ἀλλὰ καὶ μπροστὰ στὸ λογικὸ πλάσμα, στὸν ἄνθρωπον. Ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι πιά γιὰ μᾶς ἀπλῶς ἡ ζωντανὴ ὑπαρξη ἢ ἡ μονάδα, ἀλλὰ ἡ εἰκόνα τοῦ Ἰησοῦ μας, ὁ ἀδελφός του.

Ξέρουμε, τὸ μαθαίνουμε ἀπὸ τοὺς Εὐαγγελιστὲς, ὅτι μετὰ τὴν Ἀνάσταση, φανερώθηκε ὁ Κύριος στοὺς μαθητὲς του **«ἐν ἑτέρῳ μορφῇ»** (Μάρκ. 1στ' 12). Παρουσιάστηκε σὰν ἄγνωστος ταξιδιώτης στὸ δρόμον πρὸς Ἐμμαοῦς, σὰν κηπουρὸς ἔξω ἀπὸ τὸ ἄδειο μνημεῖο, σὰν ξένος στὴν ἀκροθαλασσιὰ τῆς Γεννησαρέτ. Ἄραγε δὲν παρουσιάζεται καὶ σήμερα, μὲ τὴ μορφὴ τοῦ κηπουροῦ ἢ τοῦ ταξιδιώτη ἢ τοῦ ξένου ἢ τοῦ πεινασμένου ἢ τοῦ ὄρφανου; Ἀσφαλῶς, ναί. Γιατὶ μᾶς τὸ εἶπε πὼς οἱ φτωχοὶ καὶ οἱ κατατρεγμένοι εἶναι ἀδέλφια του καὶ ἡ παρουσία τους εἶναι παρουσία δική του.

Όταν μὲ τὴν προσευχὴ ἀναζητᾶμε τὸν Κύριόν μας, τὰ λέπια τῆς ἰδιοτέλειας πέφτουν ἀπὸ τὰ μάτια μας καὶ μπορούμε νὰ τὸν δοῦμε στὸ στεγνὸ πρόσωπο, στὰ κλαμμένα μάτια, στὴ θλιμμένη ἔκφραση τῶν δυστυχισμένων ἀδελφῶν μας. Τοὺς βλέπουμε ὅλους αὐτοὺς ὄχι σὰν ξένους οὔτε σὰν ἀπλὰ κομμάτια τῆς ἀνθρώπινης μάζας, ἀλλὰ σὰν προσωπικότητες ἀναντικατάστατες, γιὰ τὶς ὁποῖες **«Χριστὸς ἀπέθανε»** (Α' Κορινθ. ν' 11). **«Βλέπομεν τὸ πρόσωπόν των ὡς ἂν τις ἴδοι πρόσωπον Θεοῦ»** (Γεν. λγ' 10). Καὶ τοὺς ἐκτιμοῦμε καὶ τοὺς σεβόμαστε καὶ τοὺς ὑπηρετοῦμε.

Ἰησοῦ μου, τὸ ὄνομά σου πλάθει μέσα μου ἐντελῶς καινούργια ἀντίληψη γιὰ τὸν κόσμον. Μοῦ δίνει καινούργια μάτια, καινούργια αὐτιά, καινούργια καρδιά. Σ' εὐχαριστῶ!

Εἰσελθόντι αὐτῷ εἰς Καπερναοὺμ προσῆλθεν αὐτῷ ἑκατόνταρχος παρακαλῶν αὐτὸν καὶ λέγων· Κύριε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός, δεινῶς βασανιζόμενος. Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ἐγὼ ἐλθὼν θεραπεύσω αὐτόν. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἑκατόνταρχος ἔφη· Κύριε, οὐκ εἰμι ἰκανὸς ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς· ἀλλὰ μόνον εἰπέ λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου. Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἔξουσίαν, ἔχων ὑπὲρ ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ πορεύθητι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ, ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ

ΚΥΡΙΑΚΗ 6 ΙΟΥΛΙΟΥ

Δ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. ν' 5-13

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ρωμ. στ' 18-23

μου, ποιήσον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασε καὶ εἶπε τοῖς ἀκολουθοῦσιν· ἀμήν λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ

Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὔρον. Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἤξουσιν καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ ἑκατόνταρχῳ· ὕπαγε καὶ ὡς ἐπίστευσας γενηθήτω σοι. Καὶ ἰάθη ὁ παῖς αὐτοῦ ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ.

0 ΥΠΗΡΕΤΗΣ

«Κύριε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός, δεινῶς βασανιζόμενος».

Σήμερα υπάρχει τεράστια ζήτηση καὶ ἀσήμαντη προσφορά στὸ θέμα αὐτό. Ὁ ὑπηρέτης ἢ ἡ «ὑπηρεσία» εἶναι πρόσωπα ποὺ ἐπίμονα ἀναζητοῦνται καὶ ὅμως δὲν βρίσκονται. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ μᾶς θέτουν ἕνα θέμα ποὺ τὸ κάνει ἐπίκαιρο τὸ σημερινὸ Εὐαγγέλιο, καθὼς μιλά γιὰ τὴν εὐγενικὴ συμπεριφορὰ ἐνὸς εἰδωλολάτρη κυρίου πρὸς τὸν ὑπῆρέτη του.

ΕΙΝΑΙ ΑΔΕΛΦΟΣ ΜΑΣ

Δὲν ἦταν Χριστιανὸς βεβαίως οὔτε καὶ μέλος τοῦ Ἰσραὴλ ὁ ρωμαῖος ἑκατόνταρχος τῆς Καπερναοῦμ. Εἶχε κάθε δικαίωμα, ὅπως συνηθίζονταν τότε στὴν εἰδωλολατρικὴ κοινωνία, νὰ φέρεται πρὸς τὸν ὑπῆρέτη του σὰν σὲ «ὄργανο καὶ κτῆμα ἔμψυχο», ὄχι σὰν σὲ ἄνθρωπο ἀλλὰ σὰν σὲ «πράγμα». Καὶ ὅμως ὁ ἀφέντης διαγράφει αὐτὸ τὸ δικαίωμα ποὺ τοῦ ἔδινε ὁ νόμος καὶ τοῦ φέρεται μὲ ἕνα τέτοιο τρόπο ποὺ πολλοὶ σημερινοὶ «Χριστιανοὶ» θὰ τὸν ζήλευσαν. Ἀρρώστησε ὁ ὑπῆρέτης καὶ τὸ ἀφεντικὸ δὲν ἀδιαφόρησε. Ἐτρεξε παντοῦ σὲ γιατροὺς καὶ φάρμακα. Βλέπει ὅτι δὲν γίνεται τίποτα; Τρέχει στὸν Χριστὸ καὶ γονατίζει ἐμπρὸς του καὶ τὸν παρακαλεῖ. Τοῦ λέει: Κύριε ὁ ὑπῆρέτης μου εἶναι κατάκοιτος. Εἶναι στὸ σπίτι παράλυτος, βασανίζεται τρομερὰ ἀπὸ πόνους. Θεράπευσέ τον. Αὐτὸς ὁ ἀξιωματικὸς εἶναι γονατιστὸς μέσα στὸ δρόμο ὄχι γιὰ τὸ «σπλάχνο» του, μὰ γιὰ τὸν δούλο του! Πῶς νὰ μὴν τὸν θαυμάσει κανεὶς ὄχι μόνο γιὰ τὴν πίστη ποὺ ἔδειξε στὸν Κύριο, μὰ γιὰ τὴν φιλόνητο στάση του πρὸς τὸν δούλο του;

Ἔτσι ὁ ἑκατόνταρχος γίνεται δάσκαλός μας μὲ τὸ ἐνδιαφέρον του γιὰ τὸν ὑπῆρέτη του καὶ ὑπόδειγμα εὐγενικῆς συμπεριφορᾶς ἀπέναντι ὄλων τῶν συνανθρώπων μας. Αὐτὴ τὴν εἰλικρινῆ ἀγάπη, τὴν στοργή, θὰ λέγαμε, τὴν συναντᾶμε καὶ στὸν ἀπόστολο Παῦλο. Ἡ πρὸς Φιλήμονα ἐπιστολή του μᾶς τὸ λέει τόσο καθαρὰ καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ διαβασθεῖ ἀπὸ ὄλους πολλὰς φορές. Ὁ βοηθὸς ἢ ἡ βοηθὸς ποὺ ἐργάζονται στὸ σπίτι, ἀλλὰ καὶ γενικότερα ὁ κάθε ὑπάλληλος, δὲν εἶναι «δούλοι», γιὰ νὰ ξεσποῦν οἱ κύριοι καὶ οἱ προϊστάμενοι ἐπάνω τους. Εἶναι ἄνθρωποι ποὺ «ἠγοράσθησαν τιμῆς», ποὺ ἐλυτρώθηκαν «τιμῆ ἀίματι» εἶναι «ἀδελφοὶ ἀγαπητοί». Γι' αὐτὸ ἀξίζουν τῆς ἀγάπης, τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς ἐκτιμῆσώς μας. Καὶ ἀδυναμίες ἂν ἔχει, ἐφ' ὅσον ἀναγνωρίζει τὰ λάθη του καὶ δείχνει διάθεση διορθώσεως, πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθεῖ μὲ κατανόηση καὶ πολλὴ καλοσύνη.

ΕΙΜΑΣΤΕ ΟΛΟΙ ΥΠΗΡΕΤΕΣ

Αὐτὴ εἶναι μιὰ ἄλλη ἀλήθεια ἡ ὁποία προβάλλει σήμερα ἐμπρὸς μας. Ὁ ρωμαῖος ἀξιωματικὸς ἦταν βέβαια ὁ κύριος, ἦταν ὅμως καὶ ὁ «ὑπὸ ἔξουσίαν» ἀνώτερός του ἂν καὶ ἦταν ὑπῆρέτης ἐνὸς ἄλλου κυρίου, ποὺ λεγόταν νόμος κρατικὸς. Συγχρόνως ἦταν ἔτσι μὲ μιὰ γενικὴ ἀποψη καὶ ὑπῆρέτης τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. Λησμονοῦμε πολλὰς φορές ὅτι εἴμαστε ὑπῆρέτες ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου μέσα στὴν κοινωνία μας. Εἶναι τόσο ἀναγκαῖο νὰ τὸ σκεπτόμαστε.

Ὁ ἑκατόνταρχος ὅμως μὲ τὴν ὅλη στάση του, ἀποδεικνύεται καὶ δούλος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. «Κύριε, τοῦ εἶπε, μὴν ἐνοχλεῖσαι νὰ ἔλθεις στὸ σπίτι μου, γιὰτὶ ἐγὼ δὲν εἶμαι ἄξιός νὰ σὲ δεχθῶ κάτω ἀπὸ τὴ στέγη μου» (Λουκ. ζ' 6). Στὸ σημεῖο αὐτὸ προβάλλει ἡ βασικὴ ιδιότητά μας ὡς ὑπηρετῶν τοῦ Κυρίου. Εἴμαστε οἱ «δούλοι τοῦ Θεοῦ». Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ὀνομάζει τὸν ἑαυτό του «**δοῦλον Χριστοῦ**» καὶ αὐτὴ ἡ φράση μπορεῖ νὰ τεθεῖ στὸ στόμα ὄλων τῶν Χριστιανῶν. Αὐτὴ τὴν ἔννοια ἔχει καὶ ἡ ὀνομασία ὁ «**ἀφέντης Χριστός**» ποὺ ὁ λαὸς μας λέει γιὰ τὸν Κύριο. Πράγματι ἀπὸ τότε ποὺ ὁ Σωτὴρας τοῦ κόσμου μᾶς ἐξαγόρασε «**ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου τῷ τιμῆ του αἵματι**» πάνω στὸν Γολγοθᾶ, ἀπὸ τότε δὲν ἀνήκουμε πιά στὸν ἑαυτό μας. Εἴμαστε «**δούλοι Χριστοῦ**». Θέλμαμάς «**τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου**». Δὲν μπορεῖ ὁ πιστὸς νὰ ζεῖ ὅπως τοῦ ἀρέσει. Ὁ δούλος κάνει τὸ πρόσταγμα τοῦ κυρίου του, ὁ ὑπῆρέτης τοῦ Χριστοῦ ὑπηρετεῖ ἀποκλειστικὰ τὸν Κύριο καὶ Θεὸ του.

Τὸ νὰ εἶναι ὅμως ὁ Χριστιανὸς δούλος τοῦ Χριστοῦ αὐτὸ εἶναι μιὰ ἐλευθερία. Γιὰτὶ ὁ δούλος τοῦ Χριστοῦ εἶναι καὶ ὁ ἀπελευθερωτὴς τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ὅποιον ἐλευθερώσει ὁ Χριστὸς ἀπὸ τὴν ἁμαρτία αὐτὸς εἶναι ὁ πραγματικὰ ἐλεύθερος, γιὰτὶ ἡ ἁμαρτία εἶναι ἐκείνη ποὺ κυρίως ὑποδουλώνει τὸν ἄνθρωπο. «**Μέγα ὄντως ἀξίωμα**» τὸ νὰ εἶναι κανεὶς δούλος Κυρίου. Αὐτὸς «**οὐδενὸς ἄλλου καταδέχεται δούλος γενέσθαι**», τονίζει ὁ ἱερός Χρυσόστομος.

Ἄς ἐνθυμούμεθα πάντοτε τὸν λόγο τοῦ Κυρίου: «**Εγὼ ἐν μέσῳ ὑμῶν εἰμι ὡς ὁ διακονῶν**» καὶ «**ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕλτρον ἀντὶ πολλῶν**» (Ματθ. κ' 28) καὶ μὲ αὐτὸν ἂς ρυθμίζουμε τὴν ζωὴ μας καὶ τὶς σχέσεις μας μὲ τοὺς συνανθρώπους μας.

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη· οὐδὲ καιοῦσι λύ-

χνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μῶδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. Οὕτω λαμπάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσι τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν

ΚΥΡΙΑΚΗ 13 ΙΟΥΛΙΟΥ
ΑΓ. ΠΑΤΕΡΩΝ Δ' ΣΥΝΟΔΟΥ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Μαθ. ε' 14-19
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Τίτ. γ' 8-15

νόμον ἢ τοὺς προφῆτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι. Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἐν ἡ μία κεραία

οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου ἕως ἂν πάντα γένηται. Ὃς ἐάν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξῃ οὕτω τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὃς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

ΦΑΡΟΙ

«Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου».

Ἀποστολὴ τῶν Χριστιανῶν εἶναι νὰ φωτίζουν. Οἱ πιστοὶ εἶναι οἱ φάροι «τῶν τοῦ βίου πλωτῆρων», δηλαδὴ τῶν ἀνθρώπων μέσα στὸ πέλαγος τῆς ζωῆς. Αὐτὸ σημαίνει **«ὕμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου»** (Μαθ. ε' 14). Ἦταν κάποτε σβηστοί, δίκως φῶς, χωρὶς νὰ ἐκπέμπουν τὰ φωτεινὰ τους σήματα, ποὺ τόση χαρὰ δίνουν στοὺς ταξιδιωτὲς τῆς ζωῆς. Ὁ καθένας τους ψιθύριζε: «ἐν νυκτὶ τὸν βίον μου διῆλθον ἀεὶ σκότος γὰρ γέγονε καὶ βαθεῖα μοι ἀκλὺς ἢ νύξ τῆς ἀμαρτίας». Δὲν ἔχει ὅμως σημασία αὐτό, ἄς ἦταν παιδιὰ τῆς νύχτας. Κάποτε ἦλθε κοντά τους ἕνα φῶς ποὺ δὲν ἔμοιαζε μὲ κανένα ἄλλο, ἦλθε τὸ **«Φῶς τοῦ κόσμου»**. Καὶ τὸ δέχθηκαν, ὅπως τὸ δέχθηκε ὁ ὁδοιπόρος τῆς Δαμασκού. Μετενόησαν, ἀνταποκρίθηκαν στὴν κλήση τῆς νέας ζωῆς. Ἐβαλαν τέρμα στὸ σκοτάδι. Εἶπαν: Εἴμαστε **«ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν Κυρίῳ»** (Ἐφεσ. ε' 8). Ἔτσι ἄρτισε τὸ ἀνάμμα πολλῶν φάρων. Καὶ μετὰ τὸ ξεκίνημα ἔρχεται

Η ΠΟΡΕΙΑ

Σκοπὸς ἐνὸς Χριστιανοῦ εἶναι νὰ περιπατεῖ μέσα στὸ φῶς. Ἡ φωτεινὴ αὐτὴ πορεία εἶναι κάτι τὸ «κατεπεῖγον» (Ζιγαβνός). Ἐὰν θελήσουμε νὰ ἀναλύσουμε αὐτὴ τὴ φωτεινὴ δέσμη ποὺ λέγεται ἐνάρετη ζωὴ, θὰ εἶχαμε τὰ ἑξῆς στοιχεῖα:

Ὁ Χριστιανὸς εἶναι τὸ φῶς τοῦ κόσμου, εἶναι φωτεινὸς ἄνθρωπος, ὅταν πρῶτον πιστεύει στὸ Φῶς τὸ μόνο καὶ μεγάλο, τὸν Ἰησοῦ. Ὅταν ἀναγνωρίζουμε ὡς Κύριο καὶ Θεὸ μας τὸν Χριστό, ὅλες τὶς ὥρες τῆς ζωῆς μας καὶ τὴν Κυριακὴ, ἀλλὰ καὶ τὴν Δευτέρα· ὅταν ὑπακούουμε στὸ θέλημά Του καὶ τότε ποὺ δὲν μᾶς κοστίζει, ἀλλὰ καὶ ὅταν ἀπαιτεῖ θυσία, τότε κι ἐμεῖς γινόμαστε φωτεινοί. Εἴμαστε ὀλοφώτεινοι. **«Υἱοὶ φωτός»** (Ἰωάν β' 36). Δεύτερο στοιχεῖο ἀπαραίτητο εἶναι ὁ φωτεινὸς ἐξοπλισμὸς, τὰ ὄπλα τοῦ φωτός (Ρωμ. ιγ' 12).

Ἕνας ἄνθρωπος ὅταν κρατᾷ κάποιο λυχνάρι, τότε φωτίζεται καὶ φωτίζει μέσα στὴ νύχτα. Καὶ ὁ Χριστιανὸς χωρὶς τὰ φωτεινὰ ἔργα οὔτε φωτίζεται οὔτε φωτίζει ἄλλους. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος μᾶς ἀναφέρει τρία φῶτα ποὺ μᾶς κάνουν φωτεινοὺς. Τὸ ἕνα εἶναι ἡ πίστη, γιὰ τὴν ὁποία μιλήσαμε, τὸ δεύτερο εἶναι ἡ ἀγάπη καὶ τὸ τρίτο ἡ ἐλπίδα (Α' Θεσ. ε' 8). Μπορεῖ νὰ λέει κάποιος ὅτι εἶναι καλὸς Χριστιανός. Γιατὶ πηγαίνει στὴν ἐκκλησίαν, ἀνάβει τὸ καντήλι του καθημερινά, δὲν παραλείπει τὴν προσευχὴ του. Γιὰ τὶς ἀρετὲς του εἴμαστε ἔτοιμοι νὰ τὸν συγχαροῦμε. Κόβεται ὅμως ἡ χαρὰ μας γιατί αὐτὸς ὁ καλὸς Χριστιανός, δὲν εἶναι **«ἀρτιος»**, πταίει **«ἐν ἐνί»**, δὲν ἀγαπᾷ. Ἔτσι

ὁμως **«γέγονεν πάντων ἔνοχος»**. Γιατὶ ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς ποὺ νομοθέτησε τὸν ἐκκλησιασμὸ ἢ τὴν πίστη, ὁ ἴδιος νομοθέτησε καὶ τὴν ἀγάπη. Μπορεῖ νὰ λέει ὅτι εἶναι καλὸς ἄνθρωπος, ὅτι **«ζῆ ἐν τῷ φωτί»**. Ἐν τούτοις ὅμως ἀφοῦ τὸν ἀδελφὸ του, τὸν πλησίον του, τὸν γείτονά του, τὸν συγγενὴ του, τὸν μισεῖ καὶ τὸν φθονεῖ ἢ τοῦ φέρεται μὲ σκληρότητα καὶ κακία καὶ δὲν τοῦ λέει οὔτε μιὰ καλημέρα, αὐτὸς **«ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστί»**. Γι' αὐτὸ ὁ παντογνώστης Θεὸς ἐπισημαίνει τὸν κίνδυνο καὶ βροντοφωνάζει: προσέχετε νὰ μὴ σβηστεῖ τὸ φῶς σας, τὸ φῶς τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης σας. Γιατὶ ἂν **«τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστί, τὸ σκότος πόσον;»** (Μαθ. στ' 23).

ΤΟ ΤΕΡΜΑ

Τὰ παιδιὰ τοῦ φωτός, οἱ υἱοὶ τῆς ἡμέρας, ποὺ ἔχουν συνεχὴ ἐπικοινωνία μὲ τὸν Θεὸ τῶν φώτων, κατευθύνονται σ' ἕνα ὀλοφώτεινο τέρμα. Ἀφοῦ πιστεύουν καὶ ἀγαποῦν μποροῦν καὶ νὰ ἐλπίζουν τὴν **«ἐλπίδα τῆς σωτηρίας»**. Ὁ Θεὸς τὰ παιδιὰ Του ποὺ ζοῦν φωτεινά, ὄχι μόνο τὰ λυτρώνει ἀπὸ τὴν ὀργή, ἀλλὰ τὰ προορίζει **«εἰς περιποίησιν σωτηρίας διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ»** (Α' Θεσ. ε' 9). Ὁ κόσμος ἄς φεύγει, ὁ δρόμος ἄς λιγοστεύει. Ὁ Χριστιανὸς, ποὺ εἶναι παιδί φωτός, δὲν ἀνησυχεῖ ὅπως τόσοι καὶ τόσοι ποὺ ἔζησαν τῆς νύχτας τῆ ζωῆς. Αὐτὸς γνωρίζει καλὰ ὅτι, ὅταν τελειώνει αὐτὸς ὁ ἐπίγειος δρόμος, ἀνοίγεται μπροστά του ἕνας ἄλλος, ὁ πῶς σπουδαῖος, ὁ δρόμος τῆς αἰωνιότητος. Αὐτὸ τὸ τέρμα εἶναι ἕνας τόπος ὀλοφώτος ποὺ τὸν διψᾷ ἢ κάθε ψυχὴ. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ Ἐκκλησία εὔχεται γιὰ κάθε παιδί τῆς νὰ φθάσει **«ἐν τόπῳ φωτεινῷ»**. Εἶναι μόχθος μέσα στὴ φοβερὴ νύχτα **«τοῦ αἰῶνος τούτου τοῦ ἀπατεῶνος»** νὰ κρατᾷ τὴν λαμπάδα σου ἀναμμένη, νὰ ζεῖς χριστιανικά! Δίνει ὅμως κουράγιο ἡ ἐλπίδα τῆς σωτηρίας. Ἡ σκέψη, πῶς ὅλοι ἐκεῖνοι, ποὺ εἶναι τώρα στὴν ἄνω Ἱερουσαλὴμ, στὴν πόλιν ποὺ τὴν φωτίζει ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ καὶ **«ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ ἄρνιον»** (Ἀποκάλ. κα' 23), **«διῆλθον διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος»**, τονώνει στὸν καλὸ ἀγῶνα. Ζεσταίνει τὴν καρδιά νὰ μὴ λυποψυχῆσει. Τρέφει τὴν ἐλπίδα πῶς ἡ δόξα τοῦ Κυρίου θὰ ἀνατελῇ καὶ σὲ μᾶς.

Ναί, ὅσοι εἶναι φάροι Χριστοῦ, ὅσοι μὲ τὴν ἐνάρετη ζωὴ τους εἶναι **«υἱοὶ φωτός»** καὶ **«φωστῆρες ἐν κόσμῳ»** αὐτοὶ δὲν θὰ σβήσουν ποτέ. Καὶ τότε ποὺ ὁ ἥλιος θὰ σβήσει καὶ ἡ σελήνη θὰ ἐκλείψει καὶ τὰ ἄστρα θὰ πέσουν καὶ τότε αὐτοὶ θὰ λάμπουν **«ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν»** (Μαθ. ιγ' 43).

Συγκρίνονται τὰ ἀσύγκριτα;

«Πολλά ἀπὸ αὐτὰ ποὺ εἶπε καὶ δίδαξε ὁ Χριστὸς τὰ εἶπαν πρὸς τὰ ἀνάμεσα καὶ διάφοροι σοφοὶ τῆς ἀρχαιότητος. Καὶ ὁ Χριστιανισμὸς δὲν εἶναι παρὰ μιὰ ωραία φιλοσοφία. Μπορεῖτε νὰ μοῦ πεῖτε ποιά εἶναι ἡ διαφορὰ ἀνάμεσα στὴ χριστιανικὴ διδασκαλία καὶ στὰ διάφορα φιλοσοφικὰ συστήματα;»

Μιλᾶμε γιὰ διαφορὰ, ὅταν συγκρίνουμε τὰ ἀσύγκριτα; Τί σύγκριση νὰ γίνῃ ἀνάμεσα στὸ ἄπειρο καὶ τὸ πεπερασμένο, στὸ θεῖο καὶ στὸ ἀνθρώπινο, στὸ οὐράνιο καὶ στὸ γήινο; Πῶς νὰ συγκρίνουμε τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ μὲ τὰ φιλοσοφικὰ συστήματα τῶν ἀνθρώπων, ἔστω καὶ τὰ πρὸς τέλεια; Νὰ μιλήσουμε γιὰ διαφορὰ; Ἡ λέξη ἀστρονομικὴ τίποτε δὲν ἀποδίδει. Βεβαίως ὑπάρχουν μερικὲς ἐξωτερικὲς ὁμοιότητες. Ὑπάρχουν ὅμως τόσες καὶ τέτοιες βασικὲς διαφορὰς, ὥστε νὰ μὴ γίνῃται σύγκριση.

Μιλᾶμε γιὰ τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ. Συχνὰ παρομοιάζεται μὲ τὸ σπóρο. Εἶναι μιὰ εἰκόνα τόσο

ἐκφραστικὴ. «**Ὁ σπóρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ**» (Λουκ. ν´ 11) εἶπε ὁ Κύριος. Δοιπόν, ὁ σπóρος ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Σπóρος, ἄς ποῦμε καὶ ὁ ἀνθρώπινος λόγος καὶ ὁ πρὸς φιλοσοφημένος. Μεγάλῃ ἐξωτερικῇ ὁμοιότητα. Καὶ ἡ ἐσω-

τερικὴ διαφορὰ; Ὁ ἓνας εἶναι ζωντανός. «**Ζῶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ ἐνεργής**» (Εβρ. δ´ 12). Καὶ ὁ ἄλλος; Ὁ ἄλλος εἶναι σπóρος κι ἐκεῖνος, ἀλλά... πλαστικός. Ὁ ἓνας εἶναι ζωντανός καὶ ἐνεργός καὶ ὅταν πέσει σὲ γόνιμο ἔδαφος ρίχνει ρίζες, ἀναμοχλεύει τὸ ἔδαφος, φυτρώνει, γίνεται δέντρο, ἀπλώνει κλάδους, γεμίζει φύλλωμα, δένει καρπούς. Στὶς πυκνὲς φυλλωσιές του τραγουδοῦν τὰ πουλιά. Στὴν παχιά σκιά του ξαποσταίνουν οἱ διαβάτες. Ἄς σπεύρουμε τώρα τὴ γῆ μὲ τούς πρὸς ωραίους «πλαστικούς» σπóρους καὶ ἄς περιμένουμε μετὰ καρπούς. Τότε θὰ δοῦμε ἂν ἡ διαφορὰ εἶναι μικρὴ ἢ μεγάλη. Σπóρος ὁ ἓνας, σπóρος καὶ ὁ ἄλλος. Ἡ διαφορὰ; Ὁ ἓνας εἶναι «πλαστικός»!

Ἄς ἔλθουμε τώρα στὴν πραγματικότητα, τὴν παλιὰ καὶ τὴ σύγχρονη. Προσπάθησαν κατὰ καιρὸς νὰ καλλιεργήσουν τὸν πνευματικὸ ἀγρὸ τῆς ἀνθρωπότητας μὲ «πλαστικούς» σπóρους. Καὶ πε-

ρίμεναν νὰ συλλέξουν καρπούς. Καὶ τὴν ἐποχὴ τῆς συγκομιδῆς μάζευαν ἀγκάθια. Οἱ ἀνθρωπισμοὶ γίνονταν τερατομορφισμοί. Οἱ ὑπεράνθρωποι, κτηνάνθρωποι. Οἱ φιλοσοφίες, ἀερολογίες. Οἱ φιλόσοφοι ἔστειλαν τοὺς ἀνθρώπους στὰ θηρία ἢ ἔκαναν χρυσὲς δουλειὲς μὲ τὸ δουλεμπόριο.

Τί μόρεσαν νὰ κάνουν ἡ ἐπιστήμη, ἡ τέχνη γιὰ νὰ σώσουν τὸν ἀρχαῖο πολιτισμὸ; Σαρῶθηκαν κάτω ἀπὸ τὸ πέρασμα τοῦ βαρβαρισμοῦ. Ἀνάμεσα στὰ καπνισμένα ἐρείπια ποὺ σώριασαν οἱ Βάνδαλοι, οἱ Γότθοι, οἱ Φράγκοι, ποιά ἐλπίδα ἔμενε γιὰ τὸ ξαναχτίσιμο τοῦ παλιοῦ κόσμου; Ὁ βαρβαρισμὸς μετέβαλε τότε τὴν Εὐρώπη σὲ μιὰν ἀπέραντη ἔρημο. Ὁ ἴδιος παγανιστικὸς νεοβαρβαρισμὸς ἀπειλεῖ καὶ σήμερα τὸν δυτικὸ πολιτισμὸ μὲ ὀλοκληρωτικὴ χρεοκοπία.

Ὅμως σ´ ἐκείνη τὴν ἔρημο περιφερόταν τότε μυστικὰ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, ποὺ εἶχε φέρει ὁ Χριστιανισμὸς στὴ γῆ. Μέσα σ´ αὐτὸ τὸ χέρσο ἔδαφος τοῦ σκοταδισμοῦ εἶχε σπαρεῖ ὁ πανσθενουργὸς λόγος τοῦ Χριστοῦ καὶ περίμενε τὴν κατάλληλη συνθήκη γιὰ νὰ φυτρώσει, νὰ βλαστήσει καὶ νὰ δώσει τοὺς ὄριμους καρπούς του.

Ἦταν ποτὲ δυνατόν οἱ ὀρδὲς αὐτῆς τοῦ βαρβαρισμοῦ νὰ ἐκπολιτιστοῦν; Εὐκολότερο φαινόταν νὰ ἐξημερωθοῦν θηρία παρὰ ἐκεῖνοι. Ποιά ἐπίδραση μποροῦσαν νὰ ἀσκήσουν πάνω σ´ αὐτοὺς οἱ καλογραμμῆνες, ἀλλὰ ἄψυχες πραγματεῖες τοῦ Σενέκα, τοῦ Πετρώνιου, τοῦ Μάρκου Αὐρήλιου ἢ τοῦ Φίλωνα; Διδασκαλίες ποὺ μποροῦν νὰ τέρψουν καὶ νὰ μορφώσουν τὸ λογικὸ, δὲν τρέφουν καὶ δὲν μεταμορφώνουν τὴν ψυχὴ. Δὲν προκαλοῦν ἐσωτερικοὺς συγκλονισμοὺς καὶ δὲν ὀδηγοῦν σὲ μετάνοια. Ἡ ἐπιστροφὴ τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸ σκότος τῆς ἄγνοιας καὶ τῆς πλάνης στὸ φῶς, ἀπὸ τὴ σκληρότητα στὴν ἡμερότητα, ἀπὸ τὰ ἀτιμωτικά πάθη στὴν ἀρετὴ καὶ τὴν ἀγιότητα, δὲν πραγματοποιοῦνται μὲ ἀνθρώπινες προσταγές. Τέτοιες συγκλονιστικὲς ἀλλαγὲς μονάχα ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ «**τομώτερος ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν δίστομον**» (Εβρ. δ´ 12) κατορθώνει. Τὸ φωτεινὸ παράδειγμα τῶν μαρτύρων, τῶν ἀγίων, τῶν ἡρώων τῆς πίστεως, ποὺ ἐμπνέονταν ἀπὸ τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, μποροῦσαν νὰ δημιουργήσουν πρὸς βαθεῖς συγκλονισμοὺς ἀπὸ ὅσους ὅλα τὰ συγγράμματα τῶν φιλοσόφων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ ὑπῆρξε ὁ σπóρος ἀπὸ τὸν ὁποῖο βλάστησε ὁ πολιτισμὸς μας, ὁ εὐρωπαϊκὸς πολιτισμὸς. Ὁ σπóρος ὁ ζωντανός, ὃχι ὁ «πλαστικός», ποὺ μπορεῖ καὶ σήμερα καὶ σὲ κάθε ἐποχὴ νὰ κάνει τὸ ἴδιο θαῦμα.

Ἡ δόξα Του, δόξα μας

Ἐὰν δὲν τὸ ἐπιβεβαίωνε ὁ ἴδιος ὁ Κύριος ἑστούς μαθητές του, ἐὰν δὲν τὸ μαρτυροῦσε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο μέσα στὰ βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης, θὰ ἦταν ἀδύνατον νὰ τὸ πιστέψουμε, οὔτε κὰν καὶ νὰ τὸ φανταστοῦμε. Ὅτι δηλαδὴ ἐμεῖς οἱ μικροὶ ἄνθρωποι θὰ μεταμορφωθοῦμε **«ἐν δόξῃ»**, θὰ ἀξιωθοῦμε νὰ ἀπολαύσουμε καὶ νὰ κάνουμε δική μας τὴ δόξα τοῦ Χριστοῦ.

«Οἱ δίκαιοι, εἶπε, ἐκλάμπουσιν ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν» (Ματθ. 17' 43). Μὲ τὴν ἀνυπέρβλητη ἀκτινοβολία τοῦ ἥλιου παρομοιάζει ὁ Κύριος τὴ δόξα τῶν δικαίων. Θὰ λάμπουν ὅχι ὅσο ὁ ἥλιος, ἀλλὰ σὰν τὸν ἥλιο. Θὰ ἀποκτήσουν ὅμοια, ἀλλὰ πολὺ μεγαλύτερη λαμπρότητα. Ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ θὰ τοὺς διαποτίσει, θὰ γίνουν θεοειδεῖς καὶ θὰ λάμπουν λαμπρότερα ἀπὸ τὸν ἥλιο. Ἄν υπῆρχε κανένα ἄλλο φωτεινότερο σῶμα, μὲ ἐκεῖνο θὰ παρέβαλε ὁ Κύριος τὴ θεία λαμπρότητα τῶν δικαίων, χωρὶς καὶ ἐκεῖνο νὰ μπορεῖ νὰ τὴν παραστήσει σὲ ὅλη της τὴν ἔκταση. Στὸ ὄρος τῆς Μεταμορφώσεως ἔλαμψε τὸ πρόσωπο τοῦ Κυρίου σὰν τὸν ἥλιο. Ἄφησε νὰ φανεῖ τόσο μόνο ἡ δόξα του ὥστε νὰ μὴν υπερβαίνει τὴν ἀντοχὴ τῶν μαθητῶν. Καὶ ὅμως οἱ μαθητὲς μπροστὰ στὸ ἄρρητο μεγαλεῖο τοῦ Διδασκάλου, μπροστὰ στὴν ἀπαστράπτουσα ἐκείνη λαμπρότητα σκέπασαν τὰ μάτια τους καὶ ἔπεσαν κάτω.

Τρία περίπου χρόνια ἀργότερα, κάποιο μεσημέρι ποὺ ὁ ἥλιος πλημμύριζε μὲ φῶς καὶ φλόγιζε τὰ πάντα, παρουσιάστηκε ὁ Κύριος λίγο ἔξω ἀπὸ τὴν Δαμασκὸ στὸν Παῦλο καὶ ἡ δόξα του ἦταν ἀσυγκρίτως λαμπρότερη ἀπὸ τὴ λαμπρότητα τοῦ ἥλιου, ὥστε ὁ Παῦλος νὰ χάσει τὸ φῶς του μπροστὰ στὸ πρωτοφανὲς ἐκεῖνο φῶς. **«Ἡμέρας μέσης, διηγεῖται ὁ ἴδιος, εἶδον... οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα τοῦ ἡλίου περιλάμπαν με φῶς... Καὶ οὐκ ἐνέβλεπον ἀπὸ τῆς δόξης τοῦ φωτὸς ἐκείνου»** (Πράξ. κοτ' 13, κβ' 11). Τὸ φῶς ἐκεῖνο ἦταν αὐτὸς ὁ Κύριος. Στὸ ὄρος τῆς Μεταμορφώσεως ἔλαμψε σὰν τὸν ἥλιο. Ἐξω ἀπὸ τὴν Δαμασκὸ ἔλαμψε περισσότερο ἀπὸ τὴ λάμψη τοῦ ἥλιου. Καὶ ὅμως δὲν παρουσιάστηκε μὲ ὅλη του τὴ δόξα, διότι θὰ ἦταν τόσο συντριπτικὴ μέσα στὸ ἄπειρο μεγαλεῖο της ἢ ἐνδοξη ἐμφάνισή του, ὥστε ὁ Παῦλος καὶ ὄλοι θὰ ἔπεφταν ἀμέσως νεκροί.

Καὶ στὸ ὄρος τῆς Μεταμορφώσεως ἡ ἀκτινοβολία τῆς μορφῆς του, τὰ στίλβοντα ὀλόλευκα ἐνδύματά του, ἡ εὐλαβὴς ἐμφάνιση τοῦ Μωυσῆ καὶ τοῦ Ἡλία, ἡ φωνὴ τοῦ Πατέρα, ἡ ἀσύλληπτη μυστικὴ παρουσία τῶν ἀγγελικῶν ταγμάτων, ὅλα αὐτὰ ποὺ ἐξέφραζαν τὴ δόξα τοῦ Κυρίου, ἐκδηλώθηκαν ἕως ἐκεῖ μόνο ποὺ ἄντεχαν οἱ μαθητές. Ποιὰ εἶναι σὲ ὅλο τῆς τὸ βάθος καὶ πλάτος ἡ δόξα τοῦ Χριστοῦ, κανέναν ἀνθρώπινο μάτι δὲν μπορεῖ νὰ δεῖ καὶ καμιὰ ἀνθρώπινη διάνοια δὲν θὰ μπορέσει ποτὲ

νὰ συλλάβει. Καὶ ὁ πρωτομάρτυρας Στέφανος, ὅταν ὑπόδικος μπροστὰ στὸ Συνέδριο ἀντίκρισε ἀνοικτοὺς τοὺς οὐρανοὺς καὶ **«εἶδε δόξαν Θεοῦ καὶ Ἰησοῦν ἐστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ»** (Πράξ. ζ' 55,56) ἀκτίνες μόνο τῆς θείας μεγαλειότητος ἀντίκρισε.

Πόσο ὑπέροχο καὶ ἀσύλληπτο γιὰ ἀγγέλους καὶ ἀνθρώπους θὰ εἶναι τὸ θέαμα τοῦ ἔνδοξου Κυρίου μας, ὅταν συνοδευόμενος ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀγγέλους θὰ ἔλθει ἐν ὄλῃ **«τῇ δόξῃ αὐτοῦ» «ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ»!** Ἔχει δίκιο ὁ ἀπόστολος Παῦλος νὰ μιλάει γιὰ τὴν υπερβάλλουσα δόξα καὶ γιὰ τὸν ἀσύλληπτο πλοῦτο τῆς δόξας τοῦ Χριστοῦ.

Καὶ αὐτὴ τὴ δόξα θέλει ὁ Κύριος τῆς δόξας νὰ τὴν δώσει σὲ μᾶς τοὺς ἀδελφούς του. **«Πορεύομαι ἐτοιμάσαι τόπον ὑμῖν»** (Ἰωάν. 18' 2) ἔλεγε στοὺς μαθητές του. Καὶ σὰν τόπο ἐννοοῦσε τὴ δόξα τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Θέλει νὰ μᾶς ἔχει πάντοτε κοντὰ του, ἀγαπητούς του ἀδελφούς μὲ τοὺς ὁποίους νὰ συμμερίζεται τὴν μακαριότητα καὶ τὴ δόξα τοῦ οὐρανοῦ. Στὸν Παράδεισο ὁ Κύριος; Στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρός; Ἐκεῖ θέλει νὰ ἔχει -καὶ θὰ ἔχει- ὅλους τοὺς πιστοὺς, ὅχι ἀπλοὺς θεατὲς, ἀλλὰ συμμετόχους τῆς δόξας του.

Ἀλλὰ δὲν εἶναι αὐτὸ μόνο. Τὸ ἀκόμη περισσότερο καταπληκτικὸ εἶναι ὅτι αὐτὰ τὰ θεῖα μεγαλεῖα θὰ εἶναι καὶ δικὰ μας. Θὰ διαποτιστοῦμε καὶ ἐμεῖς ἀπὸ τὴ δόξα ἐκείνου καὶ θὰ εἶμαστε λαμπροὶ καὶ ἀκτινοβόλοι ὅπως Ἐκεῖνος. **«Ἀγαπητοί, λέει ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης, τώρα, ὅπως τὸ Ἅγιον Πνεῦμα καὶ ἡ συνείδησις μᾶς πληροφορεῖ, γνωρίζομε ὅτι εἶμεθα τέκνα τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ δὲν ἔχει ἀκόμη φανερωθεῖ τί θὰ εἶμεθα εἰς τὸ μέλλον, εἰς τὴν αἰωνιότητα. Τοῦτο ὅμως γνωρίζομε καλὰ ὅτι, ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθεῖ εἰς ὅλην του τὴν δόξαν, θὰ γίνομε καὶ ἡμεῖς ὅμοιοι μὲ αὐτὸν ἔνδοξοι»** (Α' Ἰωάν. γ' 2. Βλέπε καὶ Ρωμ.ν' 17, 18 καὶ ἐξῆς).

Σταματᾶει ἡ σκέψη μας μπροστὰ στὴν ἀπερίγραπτη αὐτὴ δόξα ποὺ θὰ μᾶς χαρίσει ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ.

Πόσο ὑπέροχο καὶ ἀσύλληπτο γιὰ ἀγγέλους καὶ ἀνθρώπους θὰ εἶναι τὸ θέαμα τοῦ ἔνδοξου Κυρίου μας, ὅταν συνοδευόμενος ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀγγέλους θὰ ἔλθει ἐν ὄλῃ «τῇ δόξῃ αὐτοῦ» «ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ»! Καὶ αὐτὴ τὴ δόξα θέλει ὁ Κύριος τῆς δόξας νὰ τὴν δώσει σὲ μᾶς τοὺς ἀδελφούς του.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐμβάς ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοῖον διεπέρασε καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. Καὶ ἰδοὺ προσέφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνης βεβλημένον· καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπε τῷ παραλυτικῷ. θάρσει, τέκνον· ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. Καὶ ἰδοὺ τινες τῶν γραμματέων εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· οὗτος βλασφημεῖ. Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν· ἵνα τί ὑμεῖς ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; Τί

ΚΥΡΙΑΚΗ 20 ΙΟΥΛΙΟΥ ΣΤ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. θ' 1-8
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἰακ. ε' 10-20

γάρ ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, ἔγειρε καὶ περιπάτει; Ἴνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν

ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας, τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ· ἔγερθεὶς ἄρον σου τὴν κλίνην καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. Καὶ ἔγερθεὶς ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. Ἴδόντες δὲ οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν τὸν δόντα ἐξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΑΔΕΛΦΟΣ ΜΑΣ

«Ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας».

Στὴν Καπερναοὺμ βρισκόταν ὁ Ἰησοῦς. Τοῦ φέρων τότε ἕναν παραλυτικὸ γιὰ νὰ τὸν θεραπεύσει. Ὅταν εἶδε ὁ Σωτὴρας τὴν πίστη τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων ποὺ τὸν μετέφεραν εἶπε στὸν παραλυτικὸ: «**Θάρσει τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου**». Μερικὸ ἀπὸ τοὺς Γραμματεῖς ποὺ ἦσαν παρόντες, εἶπαν μέσα τους: «**οὗτος βλασφημεῖ**». Καὶ ὁ Κύριος, ποὺ εἶδε στὰ βάθη τῆς καρδιᾶς τους τὶς πονηρὲς σκέψεις τους, τοὺς ἔλεγε γιὰ τὴν ἀπιστία καὶ τὴν ἐμπάθειά τους καὶ πρόσθεσε: «**Γιὰ νὰ μάθετε λοιπόν, ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ Μεσσίας, ἔχει ἐξουσία νὰ συγχωρεῖ ἁμαρτίες ἐπὶ τῆς γῆς, τότε στρέφεται καὶ διατάζει τὸν παραλυτικὸ: Σήκω ὀρθιος, πάρε τὸ κρεβάτι σου καὶ πήγαινε στὸ σπίτι σου**».

ΟΙ ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΤΟΥ

Ἐφ' ὅσον ὁ Ἰησοῦς Χριστός, «**ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου**» ἦταν συγχρόνως καὶ «**ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ**», τέλειος δηλαδὴ Θεός, εἶχε καὶ ἔχει κάθε ἐξουσία. Στὸ σημερινὸ θαῦμα βλέπουμε πρῶτον ὅτι ἔχει ἐξουσία «**ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας**». Μόνον αὐτὸς καὶ τότε μὲ τὸν λόγο του καὶ σήμερα διὰ τοῦ Μυστηρίου τῆς Μετανοίας καὶ Ἐξομολογήσεως χαρίζει γαλήνη καὶ ἡρεμία. Ἐξαφανίζει ἔτσι τὸ βαρὺ φορτίο τῆς ἀνομίας.

Κι' ἐμεῖς λοιπὸν ὅταν νιώθουμε κάποιο μολυσμὸ σαρκικὸ ἢ πνευματικὸ, καὶ αισθανόμαστε τὸ σῶμα μας ὑποδουλωμένο σὲ πάθη ἢ καὶ τὸ πνεῦμα μας παραδομένο στὴν ἀπιστία καὶ στὴν πνευματικὴ στειρότητα, ἂς τρέχουμε κοντὰ Του. Ὁ «**υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου**», ὁ Κύριος, ἔχει ἐξουσία ὡς μοναδικὸς ἰατρὸς νὰ θεραπεύει.

Τὸ βλέπουμε καὶ αὐτὸ στὸ σημερινὸ ἀνάγνωσμα. Στὴν ἀρρώστια σου φώναξε μαζί μὲ τὸν γιατρὸ καὶ τὸν Θεό. Τὸ ἕνα δὲν ἀποκλείει τὸ ἄλλο, ἀφοῦ καὶ τὸν γιατρὸ «**ἔκτισε Κύριος· παρὰ γὰρ Ὑψίστου ἐστὶν ἴασις**» (Σοφ. Σειράχ λη' 1). Ἄς μὴ λησμονοῦμε ὅμως καὶ τὸ «**πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα**». Ἐχουν πάντοτε ἐπικαιρότητα οἱ λόγοι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος: «**Τέκνον, ἐν ἀρρωστίματί σου μὴ παράβλεπε, ἀλλ' εὗξαι Κυρίῳ καὶ αὐτὸς ἰάσεται σε**». Καὶ συγχρόνως «**καὶ ἰατρῷ δὸς τόπον, καὶ γὰρ αὐτὸν ἔκτισε Κύριος, καὶ μὴ ἀποστήτω σου, καὶ γὰρ αὐτοῦ χρεια**» (Σοφ. Σειράχ λη' 12). Πάντα σκύβει «**ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου**» μὲ στοργὴ στὴν πονεμένη ἀνθρώπινη φύση.

Θεραπεία λοιπὸν πνευματικὴ, ἴαση τῆς ψυχῆς. Ἀλλὰ καὶ θεραπεία ὄχι σπανίως σωματικὴ. Εἶναι ἡ θεραπεία ποὺ προσφέρει ὁ «**υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου**»,

ὁ Χριστός. Βρίσκονται στὴν ἐξουσία του καὶ τὰ δυὸ αὐτά. Καὶ μᾶς τὰ προσφέρει ὅταν καταφεύγουμε μὲ πίστη καὶ ὑπακοή.

Συγχρόνως ὁ Σωτὴρας μᾶς δίνει καὶ ἄλλο ἀγαθό. Μᾶς χαρίζει καὶ τὴν πάνσοφην καθοδήγησή του, ὡς οὐράνιος καθοδηγητὴς μας, στοὺς δρόμους τῆς καινούργιας ζωῆς.

Η ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ

ποὺ μᾶς προσφέρει ὁ «**υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου**» εἶναι βασικὰ μία καθοδήγησις στὸ δρόμο τῆς ταπεινώσεως. Αὐτὸς ποὺ εἶναι γεμάτος δόξα καὶ μεγαλεῖο ἀνέκφραστο, αὐτὸς ποὺ ἡ ἐξουσία του «**οὐ παρελεύσεται**» καὶ ἡ βασιλεία του «**οὐ διαφθαρήσεται**» (Δαν. ζ' 13) «**δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν**» ταπεινώνεται καὶ «**κενουταί**», ὅπως λέει ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Ὁ Κύριος μὲ μορφὴ δούλου! Ὁ πλούσιος Θεὸς τόσο πτωχὸς ποὺ νὰ μὴν ἔχει ποῦ νὰ κλίνει τὴν ἀγία κεφαλὴ Του! Ὁ τρέφων τὰ σύμπαντα νὰ τρέφεται ἀπὸ τοὺς φίλους του!

Ἰλιγγιᾶ ὁ ἀνθρώπινος νοῦς μπρὸς στὴν θεία ταπεινώσι καὶ συγχρόνως μαθαίνει τὴν «**ἀρίστην ὁδόν**». Πράγματι ὁ διαιρεμένος σὲ χίλια κομάτια κόσμος μας ἀπὸ τὸν ἐγωισμό, ἢ θρυμματισμένη κοινωνία μας ἀπὸ τὸ «**ἐμὸν καὶ τὸ σόν**», δὲν θὰ βρεῖ τέρμα τῶν δεινῶν τῆς, ἐφ' ὅσον μένει στὴν ἀλαζονεία καὶ στὴν ἐγωιστικὴ ἀπόλαυση τῆς ζωῆς. Θὰ μένουμε πάντα ἀνθρωποὶ διχασμένοι, ἀφοῦ θὰ ἀπορρίπτουμε μὲ τὴν μία ἢ τὴν ἄλλη πρόφασιν τὴν ταπεινώσι.

Αὐτὴ ἡ ταπεινώσι τοῦ Κυρίου «**ἤνωσε τὴν γῆν μὲ τὸν οὐρανόν**». Αὐτὴ ἡ ταπεινώσι ποὺ μεταφράζεται στὴν καθημερινή μας ζωὴ σὰν ἀπάρνησι τῆς γνώμης μας καὶ σὰν ἀνοιγμα τῆς μιᾶς καρδιᾶς πρὸς τὴν ἄλλν.

Ὁ κόσμος μᾶς ἐξαπατᾶ ὅταν τρέφει τὸν ἀτομισμὸ, τὴν ἐγωλατρεία, τὴν ἀλαζονικὴ ἀντιμετώπισιν τῶν ἄλλων. Ὁ Χριστὸς μᾶς ὁδηγεῖ σὲ δρόμους ζωῆς, ἀγάπης, ἀλήθειας, ἀγιασμοῦ, ὅταν μᾶς καλεῖ σὲ ἀπάρνησι τοῦ ἐγῶ, σὲ αὐτοθυσία, σὲ βαθιὰ ταπεινώσι. Γιατὶ ἡ καθοδήγησί Του αὐτὴ ἐνώνει καὶ ἀδελφώνει καὶ σώζει καὶ τὰ ἄτομα καὶ τὴν κοινωνία.

Ὁ Ἰησοῦς, ὁ σαρκωθεὶς «**ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου**» ἦταν τέλειος Θεός, ἀλλὰ καὶ τέλειος ἀνθρωπος, γνήσιος ἀδελφός μας. Ὅταν λοιπὸν στὴν οἰκογένειά μας ἔχουμε ἕνα τέτοιο πρωτότοκο ἀδελφὸ, ὅταν στὸ γένος μας ὑπάρχει ἕνας τέτοιος «**υἱὸς ἀνθρώπου**», πῶς ἐμεῖς, τὰ ἀδελφία Του, νὰ μὴν αισθανόμαστε τὴν βαριὰ κληρονομία μας καὶ νὰ ντροπιάζουμε τὸν μεγάλο Ἀδελφὸ μας;

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ παράγοντι τῷ Ἰησοῦ ἠκολούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοὶ κράζοντες καὶ λέγοντες· ἔλεησον ἡμᾶς,

υἱὲ Δαυΐδ. Ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν προσῆλθον αὐτῷ οἱ τυφλοὶ, καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πιστεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι; λέγουσιν αὐτῷ· ναί, Κύριε. Τότε ἤψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν λέγων· κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν. Καὶ ἀνεψώθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί· καὶ ἐνεβριμήσατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· ὁρᾶτε μηδεὶς γινωσκέτω. Οἱ δὲ ἐξεληθόντες διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῆ

ΚΥΡΙΑΚΗ 27 ΙΟΥΛΙΟΥ Ζ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. θ' 27-35
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Β' Τιμ. β' 1-10

ἐκείνη. Αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων ἰδοὺ προσήνεγκαν αὐτῷ ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον· καὶ ἐκβληθέντος τοῦ δαι-

μονίου ἐλάλησεν ὁ κωφός. Καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι λέγοντες, οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραὴλ. οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον· ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ.

ΤΟ ΜΕΓΑΛΕΙΟ ΤΗΣ ΑΦΑΝΕΙΑΣ

«Ὁρᾶτε μηδεὶς γινωσκέτω».

Ἔνα πραγματικὸ μεγαλεῖο. Ὁ Κύριος θαυματουργεῖ. Καὶ μὲ τὸ θαῦμα εὐεργετεῖ. Οἱ δύο τυφλοὶ ἄνθρωποι, ποὺ ψηλαφοῦσαν τὸ σκοτάδι, μὲ τὴ στοργικὴ καὶ παντοδύναμη προσταγὴ τοῦ ἄνοιξαν τὰ μάτια, χάρηκαν τὸ φῶς, κινήθηκαν ἐλεύθερα. Ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμό τους σκιρτοῦν. Νιώθουν τὴν ἀνάγκη νὰ τὸ ποῦν, νὰ τὸ φωνάξουν, νὰ τὸ σαλπίσουν. Γιὰ νὰ τὸ μάθουν οἱ ἄνθρωποι καὶ νὰ ἔλθουν, νὰ γονατίσουν μπροστὰ στὸ γεμάτο στοργὴ καὶ δύναμη θεοῦ Διδάσκαλο.

Ἐκεῖνος ὁμως, ὁ εὐεργέτης, ζήτησε νὰ σκεπάσει μὲ τὴ σιωπὴ τὸ θαῦμα. «**Ὁρᾶτε μηδεὶς γινωσκέτω**». Προσέξτε. Ἄς μὴ τὸ μάθει κανεὶς. Ἄς μείνει ἡ εὐεργεσία κρυμμένη, τυλιγμένη στὴν ἀφάνεια.

Ἡ σιωπὴ φανερώνει σεβασμὸ πρὸς τὸν ἄνθρωπο.

Ἐπιστήμη ἢ διαφήμιση σήμερα. Καθεστῶς ὁ θόρυβος. Ἡ ἐφημερίδα, ἡ τηλεόραση, τὸ ραδιόφωνο διευκολύνουν τὸ λανσάρισμα. Πράξεις μεγάλες ἢ καὶ ἀπελπιστικὰ μικρὰς φωτίζονται ἀπὸ ὅλες τὶς μεριές, γιὰ νὰ προβάλλουν ἐξιδανικευμένες. Ἀμάρτημα ὁμως ἢ διαφήμιση, ὅταν συνοδεύει τὴν εὐεργεσία.

Μέσα στὸν τόσο θόρυβο, ἐμεῖς οἱ Χριστιανοὶ πρέπει -σύμφωνα μὲ τὸ παράδειγμα τοῦ Κυρίου- νὰ ἐπιδιώκουμε τὴν ἀφάνεια, ὅταν κάνουμε τὸ καλὸ. Ἀπαραίτητο αὐτό, ἀν σεβόμαστε τὸν ἀδελφὸ μας, τὸν ὁποῖο σκύβουμε νὰ εὐεργετήσουμε.

Ὅταν διαφημίσουμε τὴν εὐεργεσία μας, συντρίβουμε ψυχικὰ τὸν εὐεργετούμενο. Καὶ καταλήγει ἢ «εὐεργεσία», ἀντὶ νὰ ἀνορθῶναι καὶ νὰ ἐνθαρρύνει, νὰ ἐκμηδενίσει τὸν ἄνθρωπο.

Ἄν μπεῖς σ' ἓνα σπίτι, ποὺ τὸ ἔχει χτυπήσει σκληρὰ ἢ φτώχεια καὶ ἀφῆσεις κάτι καὶ μετὰ βγεῖς καὶ τὸ σαλπίσεις καὶ τὸ δημοσιεύσεις, τότε, ἀντὶ νὰ ἀνακουφίσεις τὶς πληγωμένες καρδιές, τὶς τραυματίες χειρότερα. «**Σοῦ δὲ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην μὴ γνῶτω ἢ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἢ δεξιά σου**» (Ματθ. στ' 3), εἶναι ἡ ἐντολὴ τοῦ Κυρίου. Ἐτσι ἀποφεύγεις τὴν κακομεταχείριση τοῦ ψυχικοῦ κόσμου ἐκείνου ποὺ πᾶς νὰ εὐεργετήσεις. Δείχνεις τὸ σεβασμὸ σου στὴν προσωπικότητά του. Καὶ τὸν βοηθᾶς νὰ προχωρήσει θαρρετὰ στὴ ζωὴ.

Ἀγάπη πραγματικὴ.

Ἡ ἄδολη, ἡ εἰλικρινὴς ἐπιθυμία μας καὶ ὁ ἀγώνας μας νὰ μὴ βγεῖ στὴ δημοσιότητα ἢ εὐεργεσία μας εἶναι ἡ ἀπόδειξη πῶς τὸ ἐλατήριο, ποὺ τὴν προκάλεσε, ἦταν ἡ γνήσια κὶ ἀνεπιτήδευτη ἀγάπη.

Δύσκολο νὰ πεῖ κανεὶς πῶς ξεκινάει ἀπὸ ἀγάπη,

καὶ μόνο ἀπὸ ἀγάπη, ὅταν ἐπιδιώκει τὸν θόρυβο καὶ τὴν ἐπίδειξη. Τότε ἡ ἀγάπη πνίγεται μέσα στὶς ἀναθυμιάσεις τῆς φιλοδοξίας.

Ἡ ἀγάπη ταπεινώνεται, κρύβεται. Ὑπηρετεῖ χωρὶς ἐπίδειξη. Προσφέρει στοργὴ καὶ μόχθο καὶ ὑλικά ἀγαθὰ χωρὶς νὰ τὰ δημοσιοποιεῖ.

Ἀκοῦστε τί μᾶς λέει ὁ Κύριος. Μιλᾷ σὲ δεύτερο πρόσωπο. Χρησιμοποιεῖ ἓνα ὕφος πολὺ προσωπικό, γιὰ νὰ μᾶς κάνει νὰ τὸ αἰσθανθοῦμε. «**Ὅταν ποιῆς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσης ἔμπροσθέν σου, ὡσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ρύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων**» (Ματθ. στ' 2). Τὸ σάλπισμα ἀποτελεῖ δεύτερο σκοπὸ, ποὺ σκεπάζει τὸν πρῶτο καὶ ἱερό, τὴν ἀγάπη. Κι' ὅταν βαθιὰ στὴν καρδιὰ ὑπάρχει ἓνα τέτοιο χαμηλὸ καὶ φτηνὸ ἐλατήριο καὶ κρύβεται πίσω ἀπὸ μιὰ καλοσύνη, τότε αὐτὸ δὲν ἀποτελεῖ πραγματικὴ ἀγάπη, ἀλλὰ καθαρὴ ὑποκρισία.

Ἀμείβεται ἀπ' τὸν Θεὸ

Ἄλλωστε πρὸς τί νὰ σαλπίσουμε; Γιὰ νὰ πάρουμε ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τὸν ἔπαινο; Ἡ γιὰ νὰ ἀναζητήσουμε στὸ φτηνὸ θαυμασμό τους τὸ μισθό; Ἐνας τέτοιος μισθὸς εἶναι ἀχνός, ποὺ γρήγορα διαλύεται.

Ὅταν κάνεις ἐλεημοσύνη, μᾶς συνιστᾷ ὁ Κύριος, κάνε τὴν ὅσο μπορεῖς πιὸ μυστικά. «**Ὅπως ἡ σου ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ**» (Ματθ. στ' 4).

Δὲν ἔχει ἀνάγκη ὁ Πατέρας μας ὁ μέγας, ὁ Θεός, ἀπὸ φῶτα πολύχρωμα κὶ ἀπὸ δημοσιεύματα, γιὰ νὰ διακρίνει τὸ ἔργο τῆς ἀγάπης μας. Ἐχει ὅλη τὴ δύναμη νὰ τὸ βλέπει καὶ ὅταν εἶναι κρυφὸ. Βλέπει τὸ χέρι ποὺ ἀπλώθηκε δειλά, χωρὶς κανεὶς νὰ τὸ πάρει εἶδση, γιὰ νὰ ἀφήσει τὸ ἀντίτιμο τοῦ φαρμάκου κάτω ἀπὸ τὸ μαξιλάρι. Διακρίνει τὸ δέμα, ποὺ ἔμεινε πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ φτωχοῦ, χωρὶς νὰ καταχωρηθεῖ στὶς «δωρεές»! Μετράει τὸν κόπο τῶν παιδιῶν, ποὺ ἔτρεξαν νὰ φέρουν παρηγοριὰ καὶ τοὺς παλμοὺς τῆς συμπόνιας.

Βλέπει, ἀκούει, γράφει. Καὶ «**ἀποδώσει ἐν τῷ φανερῷ**».

Ἄντὶ λοιπὸν νὰ παρουσιάσουμε ἔμπροσς τοὺς ἀνθρώπους μὲ αὐταρέσκεια τὰ ἔργα μας, ἄς τὰ ἀφήνουμε εὐλαβικά καὶ ταπεινὰ στὰ χέρια τοῦ Θεοῦ. Χωρὶς καμιά ἔπαρση -δὲν χωράει ἔπαρση ἔμπροσς τοῦ Κυρίου- ἄς τοῦ ἐμπιστευόμαστε ὅ,τι ἡ χάρη τοῦ μᾶς ἀξίωσε νὰ κάνουμε.

Ὅποιος θέλει νὰ δεῖ τὸ μέγεθος τῆς θεϊκῆς ἀγάπης δὲν ἔχει παρὰ νὰ μελετήσῃ τὴν παραβολὴ τοῦ Ἀσώτου. Μέσα σ' αὐτὴ ἀποκαλύπτεται τὸ ἀπέραντο βάθος τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Ὁ οὐράνιος Πατέρας δέχεται κάθε παραστρατημένο παιδί Του μὲ ἀνοιχτὴ πάντοτε τὴν ἀγκαλιά.

Παράλληλα ὅμως μὲ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ προβάλλει ὁ Κύριος καὶ τὴν φαρισαϊκὴν σκληρότητα, ἐνσαρκωμένη στὸν πρεσβύτερο υἱό. Ἔτσι τονίζεται ἀκόμα περισσότερο ἡ θεϊκὴ ἀγάπη. Ὁ Πατέρας χαίρεται γιὰ τὴν ἐπιστροφή τοῦ παιδιοῦ του καὶ ὁ ἀδελφὸς λυπᾶται γιὰ τὴν πολλὴ ἀγάπην τοῦ Πατέρα γιὰ τὸν ἀδελφό του!

Αὐτὴ εἶναι ἡ φαρισαϊκὴ νοοτροπία. Καὶ τὴ νοοτροπία αὐτὴ δὲν ἔπαυσε οὔτε στιγμὴ νὰ ἐλέγχει ὁ Κύριος. Στενὴ καὶ μικρόψυχη, καθὼς ἦταν, ἤθελε νὰ βάλῃ στὰ περιορισμένα καὶ ἀπάνθρωπα πλαισίου τῆς καὶ τὸν Θεοῦ. Ἦθελαν τὸν Θεὸ νὰ κρίνει τοὺς ἀνθρώπους ὄχι μὲ τὸ ἔλεός Του, ἀλλὰ μὲ τὴ δική τους φαρισαϊκὴ δικαιοσύνη.

Γι' αὐτὸ ἡ παραβολὴ τοῦ Ἀσώτου ἦταν γιὰ τοὺς Φαρισαίους μιὰ πρόκληση. Ἀδιανόητα καὶ προκλητικὰ ἦταν γι' αὐτοὺς τὰ λόγια τοῦ Πατέρα στὸν μεγαλύτερο γιό του. Τί τοῦ εἶχε πεῖ; Ἔπρεπε καὶ αὐτὸς νὰ χαίρει καὶ νὰ εὐφραίνεται, γιὰτὶ ὁ ἀδελφὸς του ἦταν νεκρὸς καὶ ξανάζησε, ἦταν χαμένος καὶ ξαναβρέθηκε.

Νὰ γιὰτὶ ἡ στάση αὐτὴ τοῦ Κυρίου, στάση ἀγάπης καὶ φιλανθρωπίας πρὸς τοὺς ἁμαρτωλοὺς, ἦταν ἀφορμὴ ἀδιάκοπης διαμάχης μὲ τοὺς Φαρισαίους. Δὲν θὰ συγχωρήσει ποτὲ ὁ φαρισαϊσμός τὸ χωρὶς περιορισμοὺς ἐνδιαφέρον τοῦ Χριστοῦ γιὰ τοὺς περιφρονημένους, γιὰ τοὺς ἁμαρτωλοὺς. Ὁργανωμένη ἡ φαρισαϊκὴ ἀντίδραση θὰ τὸν συνοδεύει σὲ κάθε του βῆμα.

Ἀντιδρᾷ ὅταν βλέπει τὸν Κύριο, τὸν καλὸ Ποιμένα, νὰ ἀνεβαίνει στὰ βουνά, νὰ κατε-

βαίνει σὲ χαράδρες, γιὰ νὰ βρεῖ τὸ χαμένο πρόβατο, νὰ τὸ πάρει μὲ στοργὴ στοὺς ὠμούς του καὶ γεμάτος χαρὰ νὰ τὸ ἐπαναφέρει στὸ ἀσφαλὲς μαντρί. Ἀγανακτεῖ καὶ ἀκονίζει τὴν πικρόχολη γλῶσσα του, γιὰ νὰ χύσει τὸ δηλητήριό του ἐναντίον τοῦ Κυρίου, γιὰτὶ εἶναι **«τελωνῶν φίλος καὶ ἁμαρτωλῶν»**.

Ὅταν ὁ Κύριος ἐπισκέπτεται τὸν Ζακχαῖο, γιὰ νὰ φέρει τὴ σωτηρία στὸ σπίτι του, μήπως οἱ Φαρισαῖοι χαίρονται, γιὰτὶ ἕνας ἄδικος γίνεται δίκαιος, ἕνας ἁμαρτωλὸς ἐνάρετος καὶ πανευτυχής; Μήπως συγκλονίζονται καὶ αὐτοὶ μπροστὰ στὴ συγκλονιστικὴ μετάνοια τοῦ ἁμαρτωλοῦ Ζακχαίου; Τίποτε ἀπὸ αὐτά. Αὐτοὶ μένουν μὲ τὴν πίκρα στὴν ψυχὴ καὶ τὸ δηλητήριό του στὸ στόμα καὶ δὲν παύουν νὰ γογγύζουν, γιὰτὶ **«παρὰ ἁμαρτωλῶ ἀνδρὶ εἰσῆλθε καταλύσαι»** (Λουκᾶ 10' 7).

Καὶ ὅταν ἄλλοτε ἐκεῖ στὴν οἰκία τοῦ Σίμωνος τοῦ Φαρισαίου, ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ τῆς συγγνώμης, θὰ συγχωρήσει τὴν ἁμαρτωλὴ γυναῖκα καὶ θὰ τῆς πλέξει μάλιστα μεγάλο ἐγκώμιο γιὰ τὴν εἰλικρινὴ μετάνοιά της, ὁ συγκεντρωμένος φαρισαϊσμός θὰ σκανδαλίζεται καὶ θὰ κατηγορεῖ. **«Ἰδὼν ὁ Φαρισαῖος ὁ καλέσας αὐτὸν εἶπεν ἐν ἑαυτῷ λέγων· οὗτος εἶ ἦν προφήτης, ἐγίνωσκεν ἂν τίς καὶ ποταπὴ ἡ γυνὴ ἦτις ἄπτεται αὐτοῦ, ὅτι ἁμαρτωλὸς ἐστὶ»** (Λουκᾶ 7' 39). Εἶπε

μέσα τοῦ ὁ Φαρισαῖος, ἂν ὁ Κύριος ἦταν προφήτης θὰ γνώριζε τὸ κατάντημα τῆς γυναίκας καὶ θὰ τὴν ἀποστρεφόταν. Καὶ ὅμως ὁ φιλόθεος Κύριος γνώριζε αὐτὸ ποὺ ἀγνοοῦσε ὁ ἀπάνθρωπος Φαρισαῖος, τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ.

Ναί, ὁ Κύριος θὰ τοῦ τὸ πεῖ καθαρά. Μὲ κατηγορεῖτε, γιὰτὶ ἀναστρέφομαι τοὺς ἁμαρτωλοὺς; Ἐ, λοιπόν, μάθετέ το καλά, πὼς γι' αὐτὸ ἀκριβῶς ἦλθα στὸν κόσμον. **«Οὐκ ἦλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν»**. Δὲν ἦλθα γιὰ ἐκείνους ποὺ θεωροῦν τὸν ἑαυτὸ τους δίκαιο, χωρὶς καὶ νὰ εἶναι, ἀλλὰ γιὰ τοὺς ἁμαρτωλοὺς.

Αὐτὴ ἦταν ἡ μεγάλη διαφορά ἀνάμεσα στὸν Κύριο καὶ στοὺς Φαρισαίους. Οἱ Φαρισαῖοι δὲν ἔκαναν τίποτε ἄλλο, παρὰ νὰ **«δεσμεύουν φορτία βάρεια καὶ δυσβάστακτα»** καὶ νὰ τὰ φορτώνουν στοὺς ὠμούς των ἀνθρώπων, χωρὶς αὐτοὶ νὰ βάζουν τὸ δάχτυλό τους νὰ τὰ κινήσουν. Ἐνῶ ὁ Κύριος ἀπνύθη γενικὸ προσκλητήριο καὶ καλοῦσε τοὺς ἀνθρώπους, γιὰ νὰ τοὺς λυτρώσει ἀπὸ τὰ τυραννικὰ δεσμὰ καὶ τὸ βάρος τῆς ἁμαρτίας: **«Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς»** (Ματθ. 11' 28). Ἕνας τέτοιος ὑμνητὴς καὶ ἐφαρμοστὴς τῆς ἀγάπης ἦταν καὶ εἶναι πρόκληση στὴν πρόκληση τοῦ φαρισαϊσμοῦ.

ZOH

Ὁρθόδοξον Χριστιανικὸν Περιοδικόν.

Ὁργανον Ἀδελφότητος Θεολόγων ἢ «ZOH»

Κυκλοφορεῖ κάθε μῆνα.

Ἐκδότης: Ἀδελφότης Θεολόγων ἢ «ZOH» Σ.Α., Ἴπποκράτους 189, 114 72 Ἀθῆναι.

Τηλ.: 210 64 28 331, FAX: 210 64 63 606.

Διευθυντὴς Συντάξεως: Γεώργιος Β. Μελέτης, Ἴπποκράτους 189, 114 72 Ἀθῆναι.

Ἐκτύπωση: «Λυχνία Α.Ε.», Ἀνδραβίδας 7, 136 71 Χαμόμυλο - Ἀχαρῶν.

Τηλ.: 210 3410436, FAX: 210 3425967, www.lychnia.gr

ΚΩΔΙΚΟΣ: 01 1290

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 10 €

Ἀποστέλεται μὲ ἐπιταγὴ ἢ εἰς γραμματόσημα εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Περιοδικοῦ:

Ἴπποκράτους 189, 114 72 ΑΘΗΝΑΙ ἢ καταβάλλεται εἰς τὰ Βιβλιοπωλεῖα μας.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ (ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟΣ) Γιὰ ὅλες τὶς χώρες: 25 € Κύπρος: 15 €

Γ΄ ΑΠΟ ΤΟΝ ΘΡΟΝΟ ΣΤΗΝ ΑΓΧΟΝΗ

Τους τρεις πρώτους μήνες του Εικοσιένα τα κακά μαντάτα φθάνουν το ένα ύστερα από το άλλο στην Πύλη. Την 1η Μαρτίου έρχεται στην Πόλη έκτακτος μυστικός ταχυδρόμος με το μήνυμα ότι ο Ύψηλάντης κήρυξε την επανάσταση στις Ήγεμονίες. Συγχρόνως φθάνει στο Διβάνι η είδηση ότι στο Γαλάτσι σφάζουν οι επαναστάτες Τούρκους και ότι από στιγμή σε στιγμή οι ραγιάδες περιμένουν ρωσικές ενισχύσεις για να ανάψουν τη φωτιά της επαναστάσεως σ' όλη τη Βαλκανική.

Τα άπροσδόκητα αυτά νέα θορυβούν τον Σουλτάνο Μαχμούτ Β΄. Προαισθάνεται ότι μεγάλο κακό περιμένει την πανίσχυρη αυτοκρατορία του. Με την ταχύτητα της άστραπής φθάνουν από τους επίσημους στον τουρκικό όχλο οι δυσάρεστες ειδήσεις. Θύελλα ξεσηκώνουν τότε οι φανατισμένοι Γενίτσαροι. Οί φωνές τους, γεμάτες άπειλές φθάνουν ως τον Βεζύρη. Γυρεύουν έκδίκηση, αίμα, θάνατο για τις σφαγές του Γαλασιού. Φωνάζουν για να καλύψουν τις δολοφονίες, που έχουν άρχισι στα μισοσκότεινα καλντερίμια της Βασιλεύουσας.

Μέσα στη γενική εκείνη άναστάτωση ο Σουλτάνος στέλνει φερμάνι στο Φανάρι και ζητάει από τον Πατριάρχη Γρηγόριο Ε΄ να στείλει άμέσως αντιπροσωπεία στην Πύλη για να μελετήσουν την κατάσταση. Είναι 9 Μαρτίου 1821. Η καρδιά του Έθνάρχη κτυπάει δυνατά, καθώς διαβάζει τη σουλτανική διαταγή. Νιώθει ότι το χαρτί αυτό είναι «άρχη ωδίνων και πόνων». Τόν έαυτό του δέν τον λογαριάζει. Τό Έθνος πονάει. Αυτός είναι άποφασισμένος και τη ζωή του να θυσιάσει στο βωμό της Πίστεως και της Πατρίδος. Θέλει όμως να έξαντλήσει κάθε μέσο για να γλιτώσει το Γένος από τη θύελλα, που όπου νάναι θα ξεσπάσει. Γι' αυτό μόλις διάβασε το φερμάνι του Μαχμούτ, καλεϊ γύρω του τους άφοσιωμένους συνεργάτες του και τους διαβάζει τη διαταγή. Συζητούν για λίγο πάνω στο θέμα και έτοιμάζουν άμέσως την αντιπροσωπεία του Γένους. Ανάμεσα στα πολυέβαστα όνόματα των άτρόμπτων εκείνων κληρικών, είναι και το όνομα του Γρηγορίου, του Μητροπολίτη Δέρκων. Μέλη επίσης της αντιπροσωπείας αυτής είναι και οι Μητροπολίτες Έφέσου Διονύσιος, Νικομηδείας Άθανάσιος, Θεσσαλονίκης Ίωσήφ, Τυρνόβου Ίωαννίκιος, Άδριανουπόλεως Δωρόθεος ο Πρώιος και Άγκιάλου Ευγένιος. Οί σεβάσμιοι αυτοί κληρικοί με σφιγμένη καρδιά, ψιθυρίζοντας λόγια ίκεσίας στον Κύριο των Δυνάμεων, άνεβαίνουν στα τουρκικά άνάκτορα. Μπαίνουν στη μεγάλη σάλα, που κάθεται ο Σουλτάνος. Ο θρόνος είναι στο βάθος κι επάνω θόλος χρυσός τον σκεπάζει. Στη

μέση του θόλου είναι, με μεγάλα γράμματα, τουτα τα λόγια: Ο Άλλάχ είναι ο Θεός και ο Μωάμεθ ο προφήτης του. Οί αντιπρόσωποι του σκλάβου Γένους κάθονται αντίκρυ από τον Σουλτάνο. Ο τσαούμπασης (Διευθυντής της Άστυνομίας) στέκει καταμεσής περιτριγυρισμένος από Γενίτσαρους.

Οί Δεσποτάδες μιλούν με θάρρος και σύνεση στον Μαχμούτ. Τόν καθησυχάζουν και τον μαλακώνουν. Του ζητούν μάλιστα να διατάξει να σταματήσουν τις σφαγές, που είχαν άρχισι οι φανατισμένοι Γενίτσαροί του...

Σε λίγη ώρα η έλληνική αντιπροσωπεία γυρίζει πίσω στο Φανάρι. Όλοι τους νιώθουν μια έξωτερική ίκανοποίηση ότι έκαναν το καθήκον τους ως λειτουργοί του Ύψιστου και προστάτες του λαού. Κι η χαρά τους μεγαλώνει όταν μαθαίνουν ότι οι σφαγές περιορίζονται, οι λεπλασίες κάπως σταματούν.

Άλλα η άνάσα αυτή των άδούλωτων σκλάβων της Κωνσταντινουπόλεως βάστηξε λίγο. Μερικές ήμερες άργότερα τα πράγματα πάλι άγριεύουν. Τα μεσάνυχτα της 30ης Μαρτίου φθάνει στην Κωνσταντινούπολη η φοβερή για τους Τούρκους είδηση ότι ο Μωριάς επαναστάτησε. Έτσι από το Δούναβη ως το Ταίναρο οι ραγιάδες σηκώνουν κεφάλι ζητώντας ν' άποκτήσουν το θεϊο δώρο της έλευθερίας.

*«Έϊχαν ξυπνήσει άνέλπιστα
οί νεκρωμένοι δοϋλοι
κι από το γέρο Δούναβη
ως τ' άγριο Κακοσουλί
έβραζε γη και θάλασσα...
Σεισμός, φωτιά, τρομάρα,
σπαθί και ψυχομάχημα
και δάκρυ και κατάρα...»*

τραγουδάει ο Άρ. Βαλαωρίτης.

Τα επαναστατικά γεγονότα του Μωριά άνησυχούν τον Έθνάρχη. Συγκαλεϊ επανειλημμένες συσκέψεις των Συνοδικών και συζητάει μαζί τους για το μέλλον του Γένους. Τις πρώτες μέρες του Άπριλίου, όπως αναφέρουν οι ιστορικοί Ν. Σπηλιάδης και Μιχ. Οικονόμου, ο Δέρκων προτείνει στον Οικουμενικό Πατριάρχη ένα τολμηρό σχέδιο: Να κατεβούν στον Μωριά και να πολεμήσουν τον βάρβαρο κατακτητή. «Μετά την ρήξιν της επαναστάσεως, γράφει ο Σπηλιάδης, ο Δέρκων θεωρών τον θάνατον του Πατριάρχου ως και του έαντιού του και των άλλων άρχιερέων ως άφενκτον, προβάλλει να φύγωσιν από την Κωνσταντινούπολη, να μεταβώσι εις την Πελοπόννησον, να τεθώσιν επί κεφαλής των Έλλήνων με τον σταυρόν εις τας χείρας, και να συντελέσωσιν εις την καταστροφήν του Σουλτάνου...»

(Συνεχίζεται)

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Η ΑΝΗΣΥΧΙΑ για τὸ μέλλον τῆς Εὐρώπης ἀποδεικνύεται πραγματική. Τὸ ἔδειξαν ἄλλωστε οἱ κάλπες ἀπὸ τὴν ἐντυπωσιακὴ ἄνοδο τῶν Εὐρωσκεπτικιστῶν. Καὶ δυστυχῶς δὲν μπορούσε νὰ γίνῃ διαφορετικά. Ἡ πεισματικὴ ἄρνηση ἀναφορᾶς στὸ ρόλο τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὡς δημιουργοῦ τῆς Εὐρώπης, τὸ ἀποδεικνύει περίτρανα. Οἱ ὑλιστικὲς καὶ ἀθεϊστικὲς δυνάμεις τοῦ συμφεροντολογισμοῦ, νόμισαν πῶς μπορούν νὰ ἀντικαταστήσουν ἢ καὶ νὰ καταργήσουν, ἀτιμωρητί, τὴς χριστιανικὲς ρίζες τῆς Εὐρώπης. Δὲν θέλησαν νὰ ἀντιληφθοῦν, πῶς ἡ στάση τους αὐτὴ ἀποτελοῦσε παραποίηση τῆς ἱστορικῆς ἀλήθειας καὶ ἀσέβεια στοὺς πρωτεργάτες τῆς Ἐνωμένης Εὐρώπης ποὺ ὑπῆρξαν πνευματικὲς προσωπικότητες πρώτου μεγέθους. Καὶ ἡ κρίση ξέσπασε ἀπὸ μιὰ πολιτικὴ ἄκαρδη ποὺ χαράσσουν γιὰ τὴν Εὐρώπη ἀλαζόνες γραφειοκράτες, χωρὶς ἀνθρώπινο ὄραμα. Δὲν κατανόησαν, ὅτι ἡ Εὐρώπη δὲν μπορεῖ νὰ προχωρήσει χωρὶς πνευματικὲς καὶ ἠθικὲς ἀρχές. Οἱ πολῖτες τῆς δὲν εἶναι ἄβουλα πτόνια, περιθωριοποιημένοι θεατές, ὥστε νὰ ἱκανοποιοῦνται μὲ ἓνα ἀπάνθρωπο σχέδιο διαρκοῦς λιτότητας. Καὶ τώρα νὰ ἐλπίζει κανεὶς σὲ ἀλλαγὴ πορείας καὶ νοοτροπίας; Νὰ ἐλπίζει πῶς οἱ ἡγέτες τῆς Ε.Ε. θὰ καταλάβουν πῶς δὲν μπορούν νὰ θυσιάσουν τὸ μέλλον τῆς Εὐρώπης στὸ βωμὸ συμφερόντων καὶ μόνον;

ΜΕΛΛΟΝΤΟΛΟΓΟΙ ΚΑΙ ΨΕΥΔΟΠΡΟΦΗΤΕΣ

ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ τὴν οἰκονομικὴ κρίση καὶ ἄλλες αὐξανόμενες καθημερινὰ κοινωνικὲς ἀναταραχὲς κυκλοφοροῦν φυλλάδια καὶ δημοσιεύματα ψευδοπροφητισμοῦ καὶ μελλοντολογίας γιὰ ἐπερχόμενες καταστροφές, πυρηνικοὺς πολέμους, ἔλωση τοῦ Ἀντιχρίστου, ποὺ σηματοδοτοῦν τὸ τέλος τοῦ κόσμου. Μέχρι τώρα πρωτοστατοῦσαν κυρίως οἱ Χιλιαστές. Ἐπειδὴ, δυστυχῶς, μερικοὶ ἀδιαφώτιστοι Χριστιανοὶ δίνουν πίστη σὲ τέτοιους ἀνοητισμούς, τοὺς ὑπενθυμίζουμε τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου. Εἶναι τόσο ξεκάθαροι: **«Οὐχ ὑμῶν ἐστὶ γινῶναι χρόνους ἢ καιροὺς οὓς ὁ πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ»** (Πράξ. α' 7). Δὲν εἶναι δουλειὰ δική σας νὰ περιεργαζόσασθε τὰ ἀπόρρητα τοῦ Θεοῦ. Ἄλλωστε ὁ προκαθορισμὸς τοῦ χρόνου, ποὺ θὰ ἔλθῃ τὸ τέλος τοῦ κόσμου, ἀντίκειται καὶ σὲ ἄλλους λόγους τοῦ Κυρίου: **«Περὶ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἢ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι ἐν οὐρανῷ οὐδὲ ὁ υἱός, εἰμὴ ὁ πατὴρ»** (Μάρκ. ιγ' 32). Τὸν ἀκριβῆ χρόνον ποὺ θὰ συμβεῖ ἡ συντέλεια τοῦ κόσμου δὲν τὸν γνωρίζουν οὔτε οἱ ἄγγελοι καὶ τὸν γνωρίζουν οἱ ψευδοπροφῆτες; Τὸ χρέος τὸ δικό μας δὲν εἶναι νὰ ἀνψυχοῦμε. Εἶναι νὰ γρηγοροῦμε καὶ νὰ ἀγωνιζόμεθα καὶ ὄχι νὰ φοβούμεθα.

ΤΑΞΙΔΕΥΟΥΜΕ ΣΤΟ ΙΔΙΟ ΚΑΡΑΒΙ

«ΔΕΝ ΒΛΕΠΕΤΕ ὅπου τὸ γένος μας ἀγρίενσε ἀπὸ τὴν ἀμάθειαν καὶ ἐγίναμεν ὅλοι ὡσὰν ἄγρια θηρία;» Ποιὸς θὰ πιστεῦε, πῶς τὰ λόγια αὐτὰ ποὺ εἶπε ὁ ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός, ἐδῶ καὶ διακόσια τόσα χρόνια, θὰ ἐξακολουθοῦσαν νὰ ἰσχύουν καὶ σήμερα ὕστερα ἀπὸ τόσες ἐπιδόσεις καὶ προόδους στὰ γράμματα, στὴς ἐπιστῆμες, στὴν τεχνολογία; Τότε εἶχε ἀγριέψει ἀπὸ τὴν ἀμάθεια. Τώρα ἀγριέψαμε ἀπὸ τὴν «πολυμάθεια». Τώρα τὰ ξέρουμε ὅλα. Τώρα χρῆσιμοποιοῦμε τὴς γνώσεις μας, ὄχι στὴν ὑπηρεσίᾳ τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ στὴν ἐξόντωσή του. Τώρα χωρίσαμε τὴν ἐπιστήμην ἀπὸ τὴν ἀρετὴ καὶ γι' αὐτὸ πάει νὰ γίνῃ **«πανουργία καὶ οὐ σοφία»**. Πράγματι, ἀγρίεψε τὸ γένος μας. Καὶ στρέφεται ὁ ἓνας ἐναντίον τοῦ ἄλλου σὰν νὰ εἴμαστε ἐχθροί. Οἱ κομματικὲς ἰδίως διαφορὲς ἐξελίσσονται συχνὰ σὲ ἐξοντωτικὲς διαμάχες. Τοποθετοῦμε τοὺς ἀνθρώπους σὲ ἀντιμαχόμενα στρατόπεδα μὲ μοναδικὸ σκοπὸ τὸν ἀφανισμό τοῦ ἀντιπάλου. Καὶ αὐτὸς ὁ ἀντίπαλος μπορεῖ νὰ εἶναι ἀδελφός μας, συνάδελφός μας, συγγενής, φίλος. Καὶ ξεχνᾶμε πῶς ταξιδεύουμε στὸ ἴδιο καράβι καὶ δὲν πρέπει νὰ τὸ ἀφήσουμε νὰ ναυαγήσει, διότι δὲν θὰ ὑπάρξει δεύτερη κιβωτὸς τοῦ Νῶε.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΑΞΙΟΙ ΤΙΜΗΣ

ΣΥΓΚΙΝΗΤΙΚΗ καὶ συγκλονιστικὴ ἡ ἐπιστολή: **«Καὶ νὰ ποὺ ὕστερα ἀπὸ 10 χρόνια στὴν ἰδιωτικὴ ἐκπαίδευση (16 χρόνια στὴν ἐκπαίδευση γενικότερα) βρίσκεις ἓνα ἀπρόσωπο γράμμα ἀπὸ ἓναν ἄγνωστο δικαστικὸ ἐπιμελητὴ ποὺ σοῦ γνωστοποιεῖ τὴν ἀπόλυσή σου. Ἐκείνη τὴ στιγμή περνοῦν πάρα πολλές σκέψεις ἀπὸ τὸ μυαλό σου, εἰκόνες ἀπὸ τὸ σχολεῖο, τὴς τάξεις, τοὺς μαθητὲς, τοὺς συναδέλφους... Σκέρτεσαι ὅτι ἐσὺ εἶχες πάντα πρόσωπο σὲ ὅ,τι ἔκανες. Δὲν λειτουργοῦσες ἀπρόσωπα, ψυχρά. Πῶς θὰ μπορούσες ἄλλωστε ὡς ἐκπαιδευτικός; Ἐμπαινεὶς στὴς τάξεις μὲ χαμόγελο, μὲ ἀνθρωπιά, μὲ καλοσύνη. Αἰσθήματα ποὺ δὲν ὀρίζει τὸ ὄρολόγιό πρόγραμμα οὔτε σὲ ὑποχρεώνει τὸ ὑπουργεῖο «Παιδείας». Προσπαθοῦσες νὰ διαφέρεις ἀπὸ τοὺς διεκπαιρωτὲς, νὰ καταγγέλλεις τὴ δολοφονία τοῦ Λόγου, νὰ καταπολεμᾶς τὴν ἀδιαφορία. Νὰ ἀποκτᾶς συνεχῶς περισσότερες γνώσεις, ἀποκτώντας μέχρι καὶ διδακτορικὸ, γιὰ νὰ κάνεις ἓνα μάθημα ποὺ θὰ τοὺς προσφέρει γνώσεις καὶ θὰ χτίζει σιγὰ - σιγὰ τὴν παιδεία τους, θὰ διαμορφώνεις τὴς ἀξίες τους...»** Μεγάλη ἀπογοήτευση, ὅταν ἐκπαιδευτικοὶ ἀξιοὶ τῆς ἀποστολῆς τους, γι' αὐτὸ καὶ ἀξιοὶ τιμῆς καὶ ἀναγνωρίσεως, συναντοῦν τὴν ἀχαριστία, τὴν ἀπαξίωση, τὴ σκληρὴ ἀπόρριψη. Λησμονοῦμε, πῶς τὸ πρόβλημα τῆς παιδείας εἶναι πρόβλημα ἐκπαιδευτικῶν;

ΚΩΔΙΚΟΣ:
01 1290

«ΖΩΗ»
Ἰπποκοράτους 189
114 72 ΑΘΗΝΑ